

Строител

www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

BLACK SEA GOLD
POMORIE

ЕЛЕКТРОХОЛАД
ИПС

ЛЕО БЕТОНОВИ
ПРОДУКТИ

HLS Trade
BULGARIA

ГЕОСТРОЙ
ГРУПА ГЕОТЕХМИН

RAICOMMERCE
CONSTRUCTION

СТРОИТЕЛНА КОМПАНИЯ
БИАД-С
www.biad-s.com

ВАК02
ЕЛЕКТРОИЗГРАЖАНЕ
www.vak-02.com

МСК
since 1965

СОНИЛ
СОФИЯ

ALISTRATOV
GROUP

НТИ
BULGARIA

КМГ

КОМАНС

ЕН БИЛДНИКС

Active Building

ТЕРМАЛ
инженеринг

КАРО
ТРЕЙДИНГ

RaTec
ROAD TECHNOLOGIES

ХИДРОМАТ® ООД
ХИДРОИЗОЛАЦИИ
ТОПЛОИЗОЛАЦИИ

GROMA HOLD

ЕВРОПЕЙСКИ
ПЪТИЩА

DRILLEX
FOUNDATION EXPERTS
www.drillex.eu

Обявиха процедурата за интегрирано градско развитие в 10-те най-големи общини по ПРР

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 734,3 млн. лв.

Вестник „Строител“

До 31 март 10-те най-големи общини в страната могат да кандидатстват с конкретни проекти по Програма „Развитие на регионите 2021-2027“ (ПРР). Това съобщиха от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, след като Управляващият орган на ПРР откри процедурата „Погкрена за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по нея е 734,3 млн. лв. От тях 538,6 млн. лв. са предвидени за проекти на общини или кластери от по-слабо развитите региони. Останалите 195,7 млн. лв. са за регионите в преход – София и Благоевград.

От ведомството посочват, че процедурата е насочена към изпълнението на вече одобрени в рамките на първата фаза от процеса по кандидатстване проектни идеи. Допустими за финансиране са дейности, насо-

чени към инфраструктурни мерки за насърчване на икономическата активност, енергийната ефективност и обновяването на многофамилни и еднофамилни жилища и обществени сгради, включително студентски и учебнически общежития, както и за устойчива мобилност, вкл. градска мобилност. Погкрена могат да получат мерки за подобряване състоянието на пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност, както и за зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства. За финансиране могат да кандидатстват още проекти за модернизация на образователна инфраструктура и оборудване, здравна и социална инфраструктура, жилищно настаняване, култура, спорт и туризъм.

От МРРБ добавят, че задължително изискване към всички проекти е те да съответстват на целите и приоритетите на Плана за интегрирано развитие на съответната община.

ИНТЕРВЮ

► стр. 6-7

Инж. Илиян Терзиев, председател на УС на Камарата на строителите в България:

За КСБ 2025 г. ще бъде година на строителния техник

КСБ – АНАЛИЗИ

► стр. 8-12

Икономически отчет за сектор „Строителство“ – деветмесечие 2024 г.

ISSN 1313-8723

Фондация „Български строител“ стартира благотворителна кампания

Фондация „Български строител“ иницира кампания за набиране на средства. Кампанията е във връзка с опустошителните горски пожари в община Болярово, довели до пълното унищожение на 13 къщи в селата Воден и Крайново. Събраните средства ще бъдат използвани за изграждането на фундаментни плочи за сглобяеми къщи, които да осигурят подслон за засегнатите от бедствието семейства.

Желаещите да дарят могат да го направят по банковата сметка на Фондацията:

Банка ДСК
BIC: STSABGSGF
IBAN: BG29STSA93000027602955

Основанието за плащане трябва да бъде: За инициативата за изграждане на фундаментни плочи на пострадали семейства от пожари в общ. Болярово.

Периодът на кампанията е от 30.11.2024 г. до 15.01.2025 г.

Одобрен е проект на Споразумение между България и Северна Македония за изграждане на общия жп тунел „Девет баир“

Десислава Бакърджиева

Министерският съвет (МС) одобри проект на Споразумение между България и Република Северна Македония за строителство и експлоатация на трансграничния жп тунел „Девет баир“. Целта е да бъдат поети ясни

ангажменти и срокове за изграждането на железопътната връзка между България и Северна Македония, уточняват от правителствената информационна служба.

От МС посочват, че Министерството на транспорта и съобщенията като страна на Споразумението

предлага двете държави да пристъпят към реални действия за строителство на железопътното съоръжение, което е важна връзка между двете съседни държави. Тунел „Девет баир“ е част от стратегическия транспортен Коридор VIII, който е от ключово значение

за региона. „В Споразумението се предвижда създаване на Смесен комитет, който да координира всички дейности, свързани с изграждането и експлоатацията на тунел „Девет баир“. Предстои Министерството на транспорта и съобщенията да проведе разговори със Северна Македония по текста на Споразумението“, се посочва още в съобщението на МС.

Със средства на АПИ ще се ремонтира жп надлезът на бул. „Европа“ в Ямбол

Десислава Бакърджиева

Започва ремонт на жп надлеза на бул. „Европа“ в Ямбол. Отсечката съвпада с трасето на второкласния път II-53 Ямбол – Сливен и ще се обнови със средства от бюджета на Агенцията „Пътна инфраструктура“.

От АПИ посочват, че надлезът е с дължина 375 м и е построен през 1980 г. Предвидена е пълна рехабилитация на пътното платно, възстановяване на нарушеното бетонно покритие, подмяна на част от лагерите, фугите и т.н. Ще се ремонтират и тротоарите.

Съоръжението ще е с нови парапети, предпазни оградни, защитни мрежи и осветление. С изпълнението на ремонтните дейности ще се подобри експлоатационно състояние, носимоспособността, отводняването, ще се осигурят условия за безопасност на движението

и комфорт на пътуващите. Изпълнител е „Пътно поддръжане – Сливен“ ЕООД. Договорът им е за 8 880 962 лв. Строителният надзор е възложен на „Пътинвестинженеринг“ АД за 215 100 лв. Срокът за осъществяване на всички дейности е 365 календарни дни.

Честит рожден ден!

7 януари

Владимир Кехайов, член на ИБ и на УС на КСБ и почетен председател на ОП на КСБ – Смолян

Честит имен ден!

6 януари – **Йордановден**

Богомил Петков, член на УС на КСБ

Инж. Данка Кирилова, член на УС на КСБ

Йорданка Фангъркова, член на Столичната община в периода 2009-2023 г.

Инж. Йордан Вълчев, председател на УС на Агенция „Пътна инфраструктура“

Инж. Йордан Николов, председател на секция „Изолации“ към КСБ и изп. директор на БАИС

Йордан Чорбаджийски, изп. директор на „Черноморско злато“ АД и председател на УС на НЛВК

7 януари – **Ивановден**

Инж. Иван Моллов, зам.-председател на УС на КСБ

Арх. Иван Несторов, изп. директор на КСБ

Ивайло Петров, член на УС на КСБ

Инж. Ивелин Лозев, член на УС на КСБ и председател на ОП на КСБ – Силистра

Инж. Иван Делчев, член на УС на КСБ и председател на ОП на КСБ – Пазарджик

Инж. Иоанис Пармениотис, вицепрезидент на КТ „Погкрена“ и председател на ФСИВ – „Погкрена“

Ивелина Василева, бивш министър на околната среда и водите

Ивайло Московски, член на УС и изп. директор на БРП

Проф. д-р инж. Иван Марков, бивш ректор на УАСГ

Инж. Иван Мирински, бивш зам.-председател на УС на КСБ

Инж. Иван Бойков, бивш изп. директор на КСБ и бивш член на СД на в. „Строител“

Иван Иванов, управител на „Актив Билдинг ИНК“ ЕООД

Иван Димитров, управител на „ЛЕО – Бетонни изделия“ ЕООД

Ивайло Арангелов, управител на „BAK-02“ ООД

Екипът на в. „Строител“ пожелава на всички празнуващи здраве, щастие, късмет и още много професионални успехи!

МОЯТ ИЗБОР Е КОМАТЪС

ПОПУЛЯРНИТЕ БАГЕР-ТОВАРАЧИ
WB93/WB97 ОТНОВО В БЪЛГАРИЯ

МИНИ БАГЕРИ

МИНИ ТОВАРАЧИ

ЧЕЛНИ ТОВАРАЧИ

🔗 ПО-ПРОИЗВОДИТЕЛЕН

🔗 ПО-СИГУРЕН

🔗 ПО-ИКОНОМИЧЕН

🔗 ПО-КОМФОРТЕН

**EUROMARKET
CONSTRUCTION**

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ СЕ СВЪРЖЕТЕ С НАС:
София 1532, Казичене, ул. Околовръстен път 454
02/ 97 67 100, 0892 694 912, e-mail: construction@euromarket.bg, www.euromarket.bg

Премиерът Димитър Главчев посети ГКПП „Кулата“ във връзка с официалното влизане на страната ни в Шенген

Европейската интеграция на България и Румъния бе тържествено отбелязана и на граничния пункт на Дунав мост

Страницата
подготви
Десислава
Бакърджиева

На 1 януари 2025 г. България и Румъния станаха официално пълноправни членове на Шенген. В първия ден на новата година премиерът Димитър Главчев е посетил ГКПП „Кулата“, за да провери създадената организация за движение през границата, съобщиха от Министерския съвет (МС). От ведомството припомниха, че по негово разпореждане преди повече от месец е сформиран оперативен щаб, който да подготви реорганизацията по граничните пунктове, така че те да са готови да работят в Шенгенското пространство от 1 януари. Димитър Главчев е бил придружен от министрите на регионалното развитие и благоустройство инж. Виолета Коритарова и на туризма Евтим Милошев, както и

от директора на „Гранична полиция“ гл. комисар Антон Златанов.

Министър-председателят Главчев е определил приемането на страната ни в Шенген като историческо събитие. Той е изразил увереност, че българските граждани ще усетят комфорта от членството в Шенген още в първите дни на 2025 г. Главчев е открил и добрата работа на граничните полици и служителите на „Фронтекс“.

„Изключително подготвени сме, проучили сме опита на страните, които преди България са влизали в Шенгенското пространство. Гранична полиция беше проверявана многократно през последните години, което я направи в най-добра кондиция и на най-високо европейско ниво“, е заявил гл. комисар Антон Златанов.

Евтим Милошев е коментирал, че членството в Шенген дава стратегическо предимство и оп-

крива нови възможности за българския туризъм. По гумите му се очаква засилен интерес от Западна Европа благодарение на улесеното придвижване и опростените процедури.

Инж. Виолета Коритарова е съобщила, че е започнало изготвянето на технически проекти за Кресненското дефиле в посока Кулата - София.

„Обявен е ПУП-ПП за обхода на град Кресна. Ако няма обжалване на административните процедури, ще бъде одобрен до март 2025 г.“, е добавила Коритарова и е уверила, че се праби всичко възможно през втората половина на 2025 г. да започне строителството на обхода на Кресна.

Пълното влизане на

България и Румъния бе тържествено отбелязано и на ГКПП „Дунав мост“. В първата минута на 2025 г. министърът на вътрешните работи Атанас Илков, премиерът на Румъния Марчел Чолаку и зам. министър-председателят и министър на вътрешните работи на северната съседка Кътлин Преодо символично са вдигна-

ли последната затворена гранична бариера между двете държави, съобщиха от МВР.

„Заедно работихме за гнешния ден повече от 17 г. Затова заедно отбелязваме този исторически момент. Отпадането на контрола по сухопътните граници е дългоочаквано и заслужено признание за дългогодишните ни усилия. Успехът ни е ясен знак за доверие, което изградихме като част от общото европейско пространство, и зад него стоят усилията на много хора. Благодаря на всички служители на МВР и на останалите български институции за постоянство и упоритостта, с които работиха за постигането на тази цел. С присъединяването на България и Румъния Шенгенското пространство става по-силно и устойчиво на предизвикателствата, защото заедно можем повече“, е заявил Атанас Илков.

МРРБ отчете дейността си през 2024 г.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) публикува отчет за дейността си през 2024 г. В него ведомството посочва, че през миналата година е работило за стартирането или възобновяването на СМР по важни инфраструктурни проекти. Сред тях е започнатият основен ремонт на Дунав мост при Русе след 70 г. експлоатация. Подновено е строителството на около 52 км от АМ „Хемус“. Активно се изпълняват дейности и по изграждането на новия първокласен път Видин – Ботевград. Издадено е разрешение за строеж за последните 6 км от АМ „Европа“. Изготвят се технически проекти за двата участъка в посока от Кулата към София и за обхода на град Кресна по трасето на лот 3.2 на АМ „Струма“. Подписан е договор за изработване на разширен цевен проект за скоростно трасе по направление София – Монтана с тунел под прохода Петрохан. След тригодишно прекъсване са осигурени договорите за текущ ремонт и зимното поддържане на републиканската пътна мрежа“, заявяват от МРРБ.

Сред приоритетите на МРРБ през годината е била Инвестиционната програма за общински проекти, включена в държавния бюджет. Данните на министерството сочат, че от подадените 2170

заявления са сключени над 1900 споразумения с общини. Направените плащания към местните власти възлизат на 500 млн. лв.

В равностметката на МРРБ се обръща внимание, че е в ход процесът по договаряне с общините за повишаване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради - Етап II, по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). „Одобрени са общо 282 многофамилни жилищни сгради в 65 общински и районни администрации. Продължава усилено погисването на договори и по Етап I на програмата, в които ще бъдат вложени близо 1,129 млрд. лв. Напредъкът по сключването на договорите стана възможен, след като екипът на МРРБ преодоля завареното забавено разглеждане на проектите предложения по процедурите за енергийна ефективност на жилищния сграден фонд по НПВУ“, подчертават от ведомството.

През 2024 г. са стартирани спешни мерки за борба с безводието у нас. „Експертите анализираха проблемите и предложиха решения за подобряване на ефективността и контрола, осигуряване на резервни водоизточници и приоритизиране на стратегически язовири, които трябва да се построят или рехабилитират, за да се гарантират водните запаси на страната за решаване на проблема с

водоснабдяването на населението и напояването на земеделските култури. Взе се решение да се размрази проектът за изграждане на яз. „Черни Осъм“ за Плевен и Ловеч. Приключи строителството на яз. „Луца Яна“ и прецизвателната станция за питейни води към него и започна завършването. Осигурени са и 15 млн. лв. за ремонт на водопроводна мрежа на Омуртаз. В спешен порядък бе решен проблемът с недостига на питейна вода за Кочериново“, е записано в доклада.

Като успех от МРРБ посочват, че е завършило внедряването на новата информационна система на Агенцията по геодезия, картография и кадастър. Чрез нея е подобряна както бързината, така и достъпността до административните услуги на АГКК. Новост в системата е, че разпределението на заявленията става на случаен принцип във всички териториални звена на Агенцията.

Друго постижение за министерството през изминалата година е приключилата реконструкция на ГКПП „Калотина“, което е първият голям ремонт на пункта от 30 г. насам. „Статистиката показва ръст на товарния трафик от почти 30% в тази точка за последните 5 г. Пунктовете в страната са проектирани да поемат трафик от 2,5 млн. превозни средства годишно, а само през 2023 г. са

преминали 4,5 млн. с тенденция до 2029 г. да нарастат до 10 млн. Затова правителството предприема мерки с цел облекчаване на

трафика по всички гранични пунктове. Преди три месеца кабинетът започна усилен действия за разширяването на пункто-

вете при Малко Търново и Капитан Андреево, като целта е всички да бъдат реконструирани“, разясняват от МРРБ.

ЗГП - ЗАВОДИ ЗА ГОРЕЦО ПОЦИНКОВАНЕ

WWW.ZGP.BG

Прилагаме линейно поцинкуване и единствени на територията на България - услугата горещо поцинкуване чрез центрофугиране.

Групата ЗГП - Заводи за горещо поцинкуване цели чрез своите услуги да допринесе за повишаването на конкурентоспособността на местните фирми в сферата на металообработването, чрез увеличаване на живота на тяхната продукция и намаляването на експлоатационните разходи за техните крайни клиенти.

гр. Пловдив
Асеновградско шосе (срещу КЛИМ)
тел: 032/ 207 930
факс: 0887 337 132
e-mail: info@zgp.bg

гр. Каспичан
ул. Александър Стамболийски 34
тел: 05327/ 6300
факс: 05327/ 6301
e-mail: info_kaspichan@zgp.bg

гр. Пловдив
Асеновградско шосе (до КЛИМ)
тел: 032/ 638 438
факс: 032/ 638 446
e-mail: info_plovdiv@zgp.bg

ЛОГИСТИЧЕН ЦЕНТЪР
гр. София, Казичене ул. Индустриална зона
тел: 032/ 207 930
факс: 0887 337 132
e-mail: office_kazichene@zgp.bg

Инвестиции за над 450 млн. лв. са привлечени от дружествата на НКИЗ към Министерството на икономиката и индустрията

Това са част от постиженията, които са посочени в доклада на правителството за дейността му

Десислава
Бакърджиева

Дружествата от групата на „Национална компания индустриални зони“ ЕАД (НКИЗ) към Министерството на икономиката и индустрията са привлекли инвестиции на обща стойност от над 450 млн. лв., които ще разкрият близо 1300 нови работни места. Това е записано в отчета за дейността на правителството с премиер Димитър Главчев, който бе публикуван на 1 януари 2025 г. В него са включени и данните за свършеното от МРРБ, представени на стр. 3 в настоящия брой на в. „Строител“.

От информацията става ясно, че НКИЗ е стартирала проекти за модернизация и развитие на държавните индустриални зони по проекти на обща стойност за близо 9 млн. лв.

Като друг успех в доклада се посочва, че за насърчителни мерки от бюджета на Министерството на иновациите и растежа е осигурена подкрепа в размер на над 40 млн. лв. С тези средства се подпомагат дружества,

чиито инвестиции възлизат на близо 350 млн. лв. и предвиждат над 850 нови работни места. „По отношение на насърчаване на иновациите МИР продължава да подкрепя с безвъзмездни средства българските компании. 531 фирми получават безвъзмездно 218 млн. лв. за внедряване на иновации по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“, е равнотетката на МС.

В отчета се подчертава, че е изпълнен ключов етап от работата по реализация на проекта за строителство на нова ядрена мощност в България. На официална церемония в Министерския съвет в началото на ноември м.г. е подписан договорът за инженеринг за изграждане на нови ядрени мощности в АЕЦ „Козлодуй“. Дейностите по проектирането и изграждането на 7-и и 8-и блок на централата се осъществяват в сътрудничество с американските и южнокорейските ни партньори“, припомня от правителството.

Като значим проект в сектор „Енергетика“ се отбелязва приключилата ремонт на втория

хидроагрегат на най-голямата батерия в региона – ПЛВЕЦ „Чаира“. „Нейната работа има ключово значение за по-доброто балансиране на електроенергийната система, както и за успешно интегриране на нарастващото ВЕИ производство в региона. Дейностите, продължили 12 месеца в интензивен режим, гарантират сигурността и ефективността на съоръжението, което вече участва активно в енергийната система на страната. В напреднала фаза са преговорите, които НЕК ЕАД

води с производителя на оригиналното оборудване – Toshiba, относно средносрочно решение за ремонт на хидроагрегат 1“, заявяват от МС.

В сектор „Транспорт“ се изтъква, че са подписани договори за доставка на общо 25 нови електрически моторни влака. Двадесет от тях са финансирани със средства по Националния план за възстановяване и устойчивост, а останалите пет – от Програма „Транспортна свързаност 2021-2027“. Възложител на двата договора е Ми-

нистерството на транспорта и съобщенията, а изпълнителят – консорциум „Шкода Транспортейшън и Шкода Вагонка“. Стойността на подвижния състав е 640 млн. лв., а срокът за доставка е 2 г. Предвижда се мотористите да обслужват пътниците по най-дългите жп направления в страната – София - Бургас, София - Варна и София - Русе, както и в по-къси разстояния като София - Драгоман.

Правителството е работило и по реализиране на проекта за Национална детска болница. Постигнатият напредък в това

отношение е, че теренът за строителство е готов предсрочно, приет е планът за структурата и капацитета на лечебното заведение. Предвижда се в болницата да има 440 легла, разпределени в 26 клиники и отделения, включително детска психиатрия, генетична лаборатория, нуклеарна медицина и физиотерапия и рехабилитация. След броени месеци трябва да стартира и изграждането, така че през 2028 г. България да има функционираща Национална детска болница.

В доклада се посочва,

че МС е приел протоколно решение за организацията на заключителния етап от подготовката на законопроектите за държавния бюджет на Република България за 2025 г., за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г. и за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. Съгласно решението кабинетът е внесъл трите законопроекта в парламента след конституирането на 51-вото Народно събрание.

Важна част от дейността на правителството е била и интензивната подготовка за въвеждане на еврозона за национална валута в България. „Съгласно тазгодишните Конвергентни доклади България изпълнява три от четирите числови критерия за членство в еврозоната, като не изпълнява единствено критерия за ценова стабилност. Изпълнението и на инфлационния критерий ще е предпоставка България да поиска изотвънето на извънредни Конвергентни доклади от Европейската комисия и Европейската централна банка“, заявяват от МС.

AMMANN

ECOSOL BULGARIA

ВАЛИРАЩА И УПЛЪТНЯВАЩА ТЕХНИКА

ВИСОКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ | КОМПАКТЕН ДИЗАЙН | БОГАТО РАЗНООБРАЗИЕ ОТ МОДЕЛИ

ТРАМБОВКИ

ATR & ACR

Тегло: 28–83 kg
Работна ширина: 80–280 mm
Сила на уплътняване: 2–16 kN

ВИБРОПЛОЧИ

APF

Тегло: 54–115 kg
Работна ширина: 330–500 mm
Макс. честота: 90–100 Hz
Макс. сила на уплътняване: 10.5–18 kN

РЕВЕРСИВНИ ВИБРОПЛОЧИ

APR

Тегло: 100–440 kg
Работна ширина: 400–750 mm
Макс. честота: 65–98 Hz
Макс. сила на уплътняване: 23–59 kN

ТРАНШЕЙНИ ВАЛЯЦИ

ARR

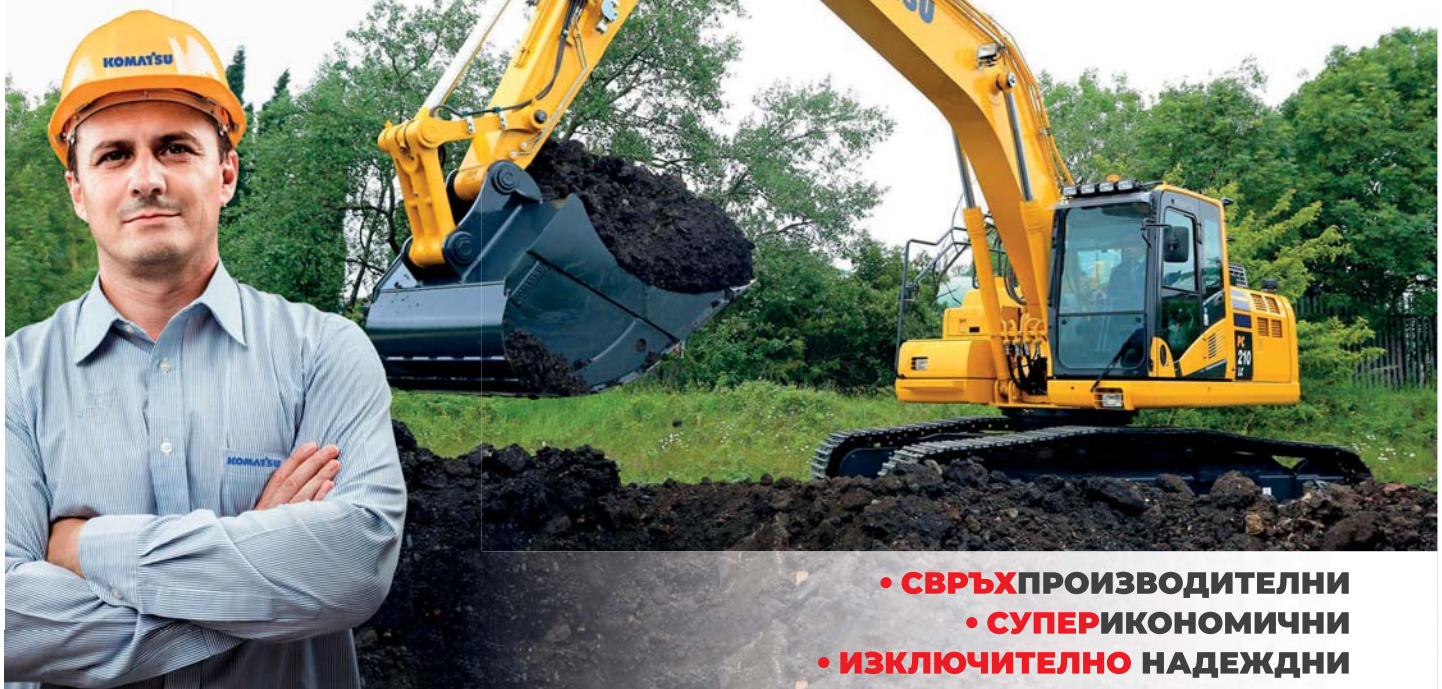
Тегло: 1305–1440 kg
Работна ширина: 630–850 mm
Честота: 30–40 Hz
Макс. сила на уплътняване: 36–86 kN

За повече информация посетете: www.ecosol.bg

МОЯТ ИЗБОР Е КОМАТСУ

БЕЗБРОЙ ПРИЧИНИ
ДА ИЗБЕРЕТЕ КОМАТСУ.
ПОИНТЕРЕСУВАЙТЕ СЕ ЗАЩО, СТРУВА СИ!

НАЙ-ПОПУЛЯРНАТА
МАРКА СТРОИТЕЛНА
ТЕХНИКА В БЪЛГАРИЯ.

- **СВРЪХ**ПРОИЗВОДИТЕЛНИ
- **СУПЕР**ИКОНОМИЧНИ
- **ИЗКЛЮЧИТЕЛНО** НАДЕЖДНИ

ЧЕЛНИ ТОВАРАЧИ

БУЛДОЗЕРИ

КОЛЕСНИ БАГЕРИ

EUROMARKET
 ЗАЕДНО С БЪЛГАРСКАТА ИНДУСТРИЯ

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ СЕ СВЪРЖЕТЕ С НАС:
 София 1532, Казичене, ул. Околовръстен път 454
 02/ 97 67 100, 0884 101 489, e-mail: construction@euromarket.bg
www.euromarket.bg

Инж. Илиян Терзиев, председател на УС на Камарата на строителите в България:

За КСБ 2025 г. ще бъде година

Пожелавам на колегите сили и енергия, за да се справим с предстоящите предизвикателства, Успехи и щастие – на всички читатели и на екипа на в. „Строител“

Снимка Мартин Стоянов

Ренета Николова

Инж. Терзиев, честита Нова година! СД и екипът на в. „Строител“ Ви желаят здраве и много успехи! По традиция в началото на годината да направим равностметка на изминалата, каква беше 2024-та за строителния бранш, какво успя да свърши КСБ и за какво не стигна времето?

Честита Нова година на всички колеги и на екипа на в. „Строител“! Пожелавам да е здрава, да има много работа за бранша с осигурено финансиране и плащане в срок и дано да е по-спокойна. Надявам се да има редовно правителство и повече стабилност в държавата, така че да се обърне внимание на важните за развитието на страната въпроси. А по отношение на изминалата година, въпреки политическата несигурност, мисля, че за бранша бихме могли да я оценим положително. Такава е и информацията, която получавам от Областните представителства на Камарата в страната. Анализът за деветмесечието на 2024 г. показва ръст на строителството – произведената продукция е на обща стойност 17 029 млн. лв., като спрямо същия период на 2023 г. се увеличава с 30,9%.

На държавно ниво бяха направени редица крачки напред, с които се рестартираха ключови проекти и се започнаха нови. Положителна е и оценката ни по отношение на комуникацията с ресорните институции и с представителите на местната власт. Имаме добър диалог с министъра на регионалното развитие и благоустройството Виолета Коритарова и нейния екип, провеждаме и ползотворни срещи с министъра на транспорта и съобщенията Красимира Стоянова, с изп. директор на Агенцията по обществени поръчки Яна Топалова и екипа ѝ, с Българската банка за развитие в лицето на Илия Караниколов, член на УС и изп. директор на финансовата институция, с Асоциацията на българските застрахователи. Традиционно имаме конструктивно сътрудничество с Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) и местните власти. Първата среща, която направих председателят на УС на НСОБ и кмет на Велико Търново инж. Даниел Панов след преизбирането му за

3-ти мандат, бе именно с ръководството на КСБ и нашата структура в старопрестолния град. Тук бих искал специално да отбележа една изключително ценна инициатива на в. „Строител“, която се реализира съвместно с Областните представителства на КСБ – срещите на Камарата с кметовете и бранша по места. Тя стартира след провеждането на местните избори, като първата такава провеждаме в Пловдив, последваха София, Варна, Враца, Габрово, Велико Търново, Смолян, Самоков, Силистра, Белозградчик, Перник, общо 11 в рамките на годината. Отзивите от тези събития са много положителни и от двете страни и нашата амбиция е те да продължат, като планираме още от февруари да подновим провеждането им.

Като сериозен успех на КСБ през 2024 г. бих отбелязал откриването на обучителния център на Европейския цифров иновационен хъб (ЕЦИХ) в сектор „Строителство“, както и реалния старт на обучението в центъра и специално искам да подчертая ключовия принос за успеха на този особено важен за бранша проект на Любомир Пейновски, председател на УС на ЕЦИХ и на СД на „Строителна квалификация“ ЕАД. Темите за професионалната квалификация,

търсенето на решения на проблема с липсата на кадри и възможностите за внос на работна ръка бяха сред водещите за ръководството на Камарата през годината и ще продължим да работим активно по тях и през 2025 г.

Камарата насочи своите усилия и за подобряване на нормативната база за възлагане на строителство. Въвеждането на правилата на FIDIC за дозовите за строителство в приоритет, който сме си поставили. Тук двигател на процеса е инж. Любомир Качамаков. КСБ си сътрудничи с най-добрите експерти в сферата, финансираме преводите на Зелената и Бялата книга на FIDIC и се опитваме да ангажираме институциите за постигане на нашата цел, а именно – въвеждането на договорите.

Друго постижение на Камарата бе издаването на „Пътна карта за осъществяване на инвестиционна идея“ с автор Савин Ковачев, директор на Дирекция „Нормативни документи и анализи“ в КСБ. Това е безценно помагало за участниците в инвестиционния процес.

През годината организирахме и участвахме в редица събития, като форума „Брацигово - Каменният поток на времето“. Много се радвам, че след прекъсването покрай ковид

пандемията, през 2024 г. провеждаме и традиционния 9-и годишен форум за перспективите и предизвикателствата пред строителството, организиран от в. „Строител“, който премина на много високо ниво и с голям успех и бе оценен като изключително полезен за бранша. През октомври по повод Деня на строителя открихме и 11-ата фотоизложба, организирана от КСБ и в. „Строител“ със съдействието на Столичната община, в която показахме впечатляващи реализирани обекти от българските строителни фирми в цялата страна. За Димитровден отличихме и най-добрите компании в бранша на традиционния Бал на строителя.

Не мога да не отбележа и успеха на инициативата „Аз мога да строя - Delecto“, която се реализира благодарение на усилията и голямата отпаденост на Пламен Иванов, член на УС и председател на ОП на КСБ - Пловдив.

През 2024 г. Камарата бе активна и на международно ниво. Благодарение на инж. Любомир Качамаков, вицепрезидент на CICA, КСБ бе представена на всички годишни форуми на Конфедерацията на международните контрафери, на Европейската федерация на строителната индустрия, на Европейската асоциация за жилищно

строителство Build Europe. На Общото събрание на CICA, което се състоя в края на 2024 г. и на което присъствахме заедно с инж. Качамаков, отправихме покана следващото събрание на организацията да се проведе в София и очакваме отговор на нашето предложение.

За съжаление политическата нестабилност в страната, поредицата от избори не даде възможност за по-ефективен диалог с политическите сили и за решаване на редица важни за целия отрасъл проблеми. Знаете, че в края на май преди провеждането на изборите за Народно събрание (НС) и Европейски парламент КСБ изпрати писмо-обръщение до основните политически сили с ключови въпроси, за които Камарата настоява да се намери решение. Ние поискаме: индексацията да стане задължителна, а не пожелателна, законодателни промени в ЗУТ и ЗОП, въвеждане на правилата на FIDIC в договорите за строителство, поставяне на проблема с липсата на кадри като първостепенен приоритет, приемане на постоянна национална програма за обновяване на сградния фонд, дигитална трансформация на сектора, дългосрочна стратегия за развитие на отрасъл „Строителство“, както и в кратки срокове да за-

почне масирано възлагане на проекти. Наясно сме, че за да стартира сериозен разговор по тези теми, са необходими Народно събрание и правителство с дълъг хоризонт, а не за няколко месеца. Това са въпроси, които ще продължим да поставяме към отговорните институции. Очакваме 2025 г. да донесе повече сигурност и предвидимост за страната, за бранша, както и за хората.

Много са нещата, които Камарата успя да свърши през годината, и няма как да изброя всички. Голяма част от тях са публикувани в последния брой за 2024 г. на в. „Строител“ в хрониката, която изданието пращи в края на годината. Ще отбележа само още две.

Защитихме инженеринга с позиция, изпратена до институциите и медиите. КСБ счита, че е крайно време да спрат тенденциозните, неверни и субективни твърдения по отношение на тази форма на възлагане, която е само една от предвидените възможни в Закона за обществените поръчки (ЗОП). В същото време това е световно призната практика и ограничаването ѝ у нас ще бъде форма на обслужване на конкретен интерес в част от участниците в инвестиционния процес.

Второто нещо, на което искам да акцентирам

НА СТРОИТЕЛНИЯ ТЕХНИК

да реализираме много проекти, които да ни носят удовлетворение от съграденото.

поради неговата важност за бранша, е подписването в края на декември на новия отраслов колективен трудов договор с Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – „Подкрепа“ и Федерацията на независимите строителни синдикати към КНСБ, с който всъщност даваме сигурност на заетите в сектора по отношение на заплащането, правата и социалните им придобивки.

Посочихте част от темите, по които КСБ ще работи през 2025 г. Какво друго предстои през годината?

Очакваме през 2025 г. да има много работа за бранша. След забавянето на старта на редица програми, през новата година се надяваме да започне интензивно реализацията на проектите за енергийна ефективност по Националния план за възстановяване и устойчивост, на проектите по инвестиционната програма за общините,

както и по европейските програми. След избора на правителство ще инициираме поредица от срещи с ресорните министерства, както и с парламентарно представените политически сили, за да поставим важните за бранша въпроси. Още в началото на годината ще поканим на среща НСОСРБ, за да обсъдим теми от общ интерес, а от февруари, както споменах, стартираме и съвместните срещи с местните власти и ОП на КСБ по регионите.

Новото, което предстои и ще се случи за първи път, е, че Камарата обявява 2025 г. за година на строителния техник. По този начин бихме искали да покажем уважението си към заслугите на многобройните наши колеги за неуморна им труд, полезност и отговорност. Строителният техник има ключова позиция в реализацията на строителния обект. Той носи цялата отговорност за изпълнението му, организира, ръководи и

контролира извършването на строително-монтажните работи на обекта. През цялата година ще бъдат организирани множество мероприятия, свързани с темата, включително и конкурс „Строителен техник на годината“, и рубрика във в. „Строител“. Идеята за година на строителния техник е на Пламен Иванов, член на УС на КСБ и председател на ОП Пловдив, и тя бе посрещната много позитивно от колегите от УС. Идеята за конкурса и връчването на награди „Строителен техник на годината“ е на вестник „Строител“. Така че имаме подкрепена от Камарата инициатива, сериозна професионална медия като изданието на КСБ, която е ангажирана с популяризацията ѝ и организацията на събитията, имаме и голяма група колеги, практикуващи тази професия. А това са преговора и залог за успех.

През годината ще насочим усилията си за изпълнение на политиките на Камарата, приети от

Общото събрание на организацията. КСБ ще продължи активните си действия за разработване и промяна на нормативната уредба в областта на строително-инвестиционния процес, за подкрепа на строителните фирми за повишаване на конкурентоспособността им, както и за консолидиране на съществуващия опит за реализация на интегрирани концепции за развитие на човешкия капитал и гарантиране на устойчива заетост. Камарата ще работи и за укрепване на взаимодействието между КСБ, нейните членове и държавните институции, за активна международна дейност и медийна политика, за развитие на капацитета на КСБ в управлението на проекти, както и за утвърждаване на лидерската роля на Камарата в дигиталната трансформация на сектор „Строителство“.

Ще организираме и традиционните за Камарата събития - изложбата по повод Деня на строителя, десетата конференция за

бъдещето на строителството и Бала на строителя. Ще продължим и активното си участие в инициативата „Брацигово - Каменният поток на времето“, както и в други форуми.

2025 г. е и изборна за КСБ. В края на годината ще отчетем настоящия мандат и ще се проведе избор за ръководните органи на Камарата. Това означава ангажираност и на ОП в страната, и на организацията на централно ниво. Надявам се, че новият УС ще се възползва от натрупания опит и ще наградата постигнатото до момента. Вярвам, че в него ще влязат личности, за които КСБ е кауза и които ще продължат да работят за издигането на авторитета на българския строител.

Не мога да не споделя, че ще започнем януари с едно радостно събитие. Ще отбележим 80-годишния юбилей на доц. г-р Георги Линков, човека с най-големи заслуги за създаването, развитието и

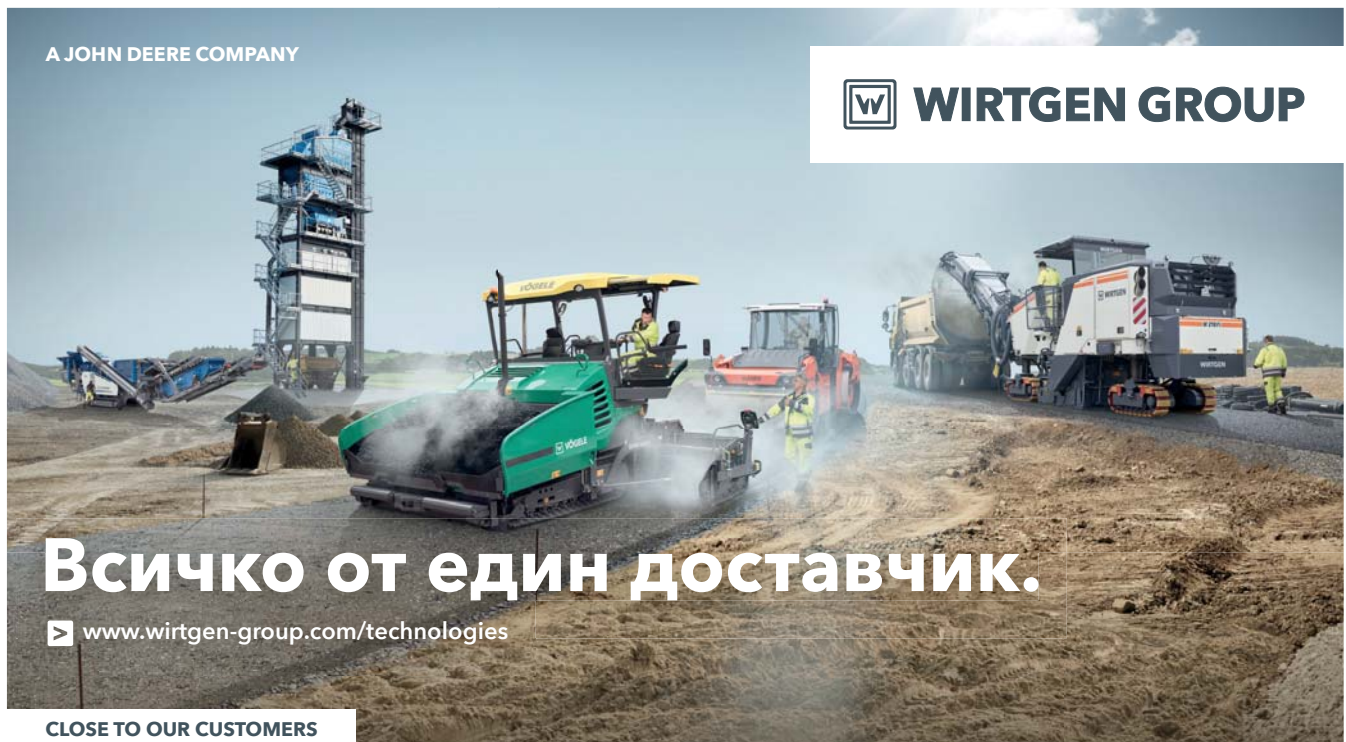
утвърждаването на ЦПРС на КСБ. Акт, който промени ситуацията в бранша, като създаде ред и прозрачност и защитава интересите на светлия строителен бизнес, държавата и обществото.

Изразявам моя огромен респект към доц. Линков, неговите идеи, опит, безкомпромисен професионализъм и отдаденост, с които работи за Регистъра и Камарата, и му желая здраве и още дълги години да допринесе за успехите на КСБ.

В първия за годината брой на в. „Строител“ какво ще пожелаете на строителите, читателите и екипа?

На първо място здраве! На колегите – сили и енергия да се справим с предстоящите предизвикателства, да реализираме много проекти, които да ни носят удовлетворение от съграденото. На всички читатели и на екипа - успехи и много щастие през новата година!

A JOHN DEERE COMPANY

WIRTGEN GROUP

Всичко от един доставчик.

www.wirtgen-group.com/technologies

CLOSE TO OUR CUSTOMERS

ПЪТНИ И МИНЕРАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ. С водещите технологии на WIRTGEN GROUP намирате оптимално и икономично решение на всяка задача от пътното строителство: трошене, смесване, полагане, уплътняване и рехабилитация. Доверете се на екипа на WIRTGEN GROUP със силните марки WIRTGEN, VÖGELE, HAMM, KLEEMANN и BENNINGHOVEN.

Виртген България ЕООД · 1588 Кривина (София), ул. Розова градина 10
тел.: 02 851 90 24 · office.bulgaria@wirtgen-group.com

www.wirtgen-group.com

WIRTGEN / VÖGELE / HAMM / KLEEMANN / BENNINGHOVEN

Икономически отчет за сектор

Експ КСБ

ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИКА

Брутен вътрешен продукт

По предварителни данни на статистическата служба на Европейския съюз сезонно изгладеният Брутен вътрешен продукт (БВП) през третото тримесечие на 2024 г. се увеличава с 0,4% както в еврозоната (ЕА20), така и в ЕС-27 спрямо предходното тримесечие. В сравнение с третото тримесечие на предходната година сезонно изгладеният БВП се увеличава с 0,9% в еврозоната (ЕА20) и с 1% в ЕС-27.

Темп на БВП по държави членки

Сред страните на ЕС най-голям ръст на БВП за третото тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие отбелязват Ирландия (+3,5%), Дания и Литва (+1,2%). Спад на БВП се наблюдава в Унгария (-0,7%) и Латвия (-0,2%). България бележи повишение (+0,6%).

Темпът на БВП за третото тримесечие на 2024 г. в сравнение със същото тримесечие на 2023 г. показва най-голям ръст в Малта (+5,4%), Хърватия (+4,1%) и Дания (+3,9%). Най-сериозен спад се наблюдава в Швеция (-1,4%), Латвия (-1%) и Австрия (-0,8%). В България се наблюдава увеличение (+2,4%) на годишна база.

Заети лица в еврозоната и ЕС

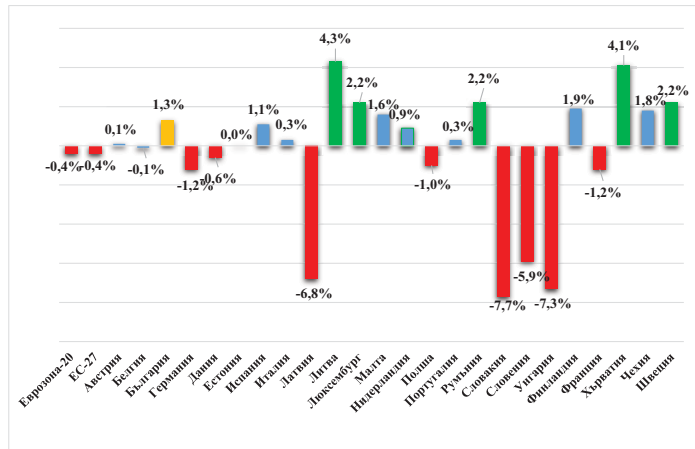
Броят на заетите лица се увеличава с 0,2% в еврозоната и запазва нивата си 0,0% в ЕС-27 през третото тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие, а в сравнение със същото тримесечие на предходната година заетостта нараства с 1% в еврозоната и с 0,7% в ЕС-27.

Темп на заетостта в държавите членки

През третото тримесечие на 2024 г. Хърватия (+1,5%), Ирландия (+1,2%) и Малта (+1%) отбелязват

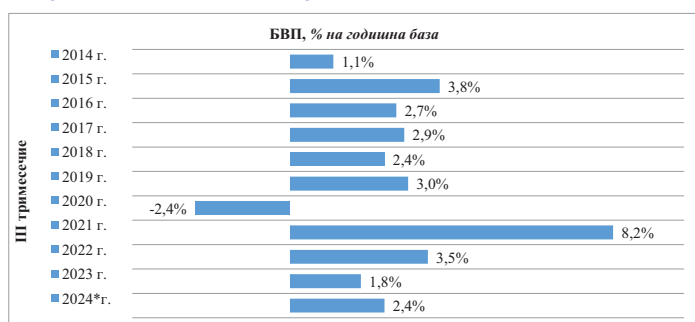
Темп на строителна продукция на страните членки на ЕС II тримесечие 2024*г. – III тримесечие 2024*г.

*По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

Брутен вътрешен продукт - темп на прираст¹ III тримесечие 2014 г. – III тримесечие 2024* г.

*По предварителни данни на НСИ

¹ Темпът на прираст е изчислен въз основа на сезонно изгладени верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2020 г.

най-висок ръст на заетост спрямо предходното тримесечие. Най-голям спад се наблюдава в Румъния (-3,1%), Естония (-1,2%) и Латвия (-0,6%). България бележи ръст (+0,1%).

В сравнение с третото тримесечие на 2023 г. най-голям ръст на заетост бележат Хърватия (+6,9%), Малта (+4,5%) и Ирландия (+3,6%), а спад се наблюдава в Латвия (-1,2%), Финландия (-1%) и Швеция (-0,4%). България регистрира увеличение (+0,9%).

Строителна продукция на страните членки на ЕС

По предварителни данни на Евростат за третото тримесечие на 2024 г. строителната продукция намалява с 0,4% в еврозоната, като строителството на сгради се понижава с 0,1%, строителството на съоръжения с 0,9%, а специализираните строителни дейности са с 0,8% по-малко спрямо предходното тримесечие. В ЕС-27 се наблюдава намаляване на строителната продукция с 0,4% за третото тримесечие на 2024 г., като при строителството на сгради то е с 0,1%, при строителството на съоръжения - с

бурж, Румъния и Швеция (по +2,2%). България бележи повишение на строителна продукция (+1,3%) спрямо предходното тримесечие. Най-голям спад се регистрира в Словакия (-7,7%), Унгария (-7,3%) и Латвия (-6,8%).

По предварителни календарно изгладени данни строителната продукция в еврозоната, отчетена за третото тримесечие на 2024 г., намалява с 2% в сравнение с третото тримесечие на 2023 г., при спад от 2,4% на строителството на сгради, понижение на строителството на съоръжения от 0,5%, както и от 2,7% на специализираните строителни дейности. В ЕС-27 намалението е с 2,2% на строителната продукция на годишна база при спад от 3,2% на строителството на сгради, понижение на строителството на съоръжения от 1,3%, както и от 2,6% на специализираните строителни дейности.

Сред държавите членки на ЕС, за които са налични данни, най-голям годишен ръст на строителната продукция се наблюдава в Хърватия (+16,5%), Литва (+5,6%) и Малта (+5,3%). България отчита ръст на строителна продукция (+4,3%). Най-голям спад на годишна база има в Словения

сщото тримесечие на 2023 г. нараства с 2,4%.

По предварителни данни произведеният БВП за страната през третото тримесечие на 2024 г. възлиза на 53 770 млн. лв. по текущи цени, като спрямо същия период на 2023 г. се увеличава с 5 107 млн. лв.

Брутната добавена стойност общо за икономиката за третото тримесечие на 2024 г. е 46 803 млн. лв. с относителен дял в БВП от 87%. В сравнение със същия период на 2023 г. БДС нараства с 4 397 млн. лв.

За сектор „Строителство“ БДС за третото тримесечие на 2024 г. е 2 667 млн. лв. с относителен дял в БВП от 5%, като се увеличава с 456 млн. лв. спрямо предходното тримесечие и с 419 млн. лв. в сравнение с третото тримесечие на 2023 г.

СТРОИТЕЛСТВОТО В БЪЛГАРИЯ

Обща строителна активност

Общата строителна активност за деветмесечие на 2024 г. спрямо същия период на предходната година по основни показатели:

Строителна продукция – 17 029 млн. лв., ръст от 30,9%;

– Строителство на сгради – 6 478 млн. лв., уве-

Разходи за труд / отработени човечко часа Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2024*г.

*По предварителни данни на НСИ

Деветмесечие	Брой отработени човечкочасове	Брой отработени човечкочасове от един наест по трудово правоотношение	Разходи на работодателя за труд, лв.	Разходи на работодателя за един отработен час от наестите по трудово правоотношение, лв.
2014 г.	169 182 648	1 279	979 731 280	5,79
2015 г.	169 479 615	1 297	1 029 396 476	6,07
2016 г.	157 754 865	1 263	1 000 217 446	6,34
2017 г.	158 477 787	1 240	1 088 121 522	6,87
2018 г.	162 976 149	1 264	1 221 020 578	7,49
2019 г.	167 468 245	1 265	1 409 113 825	8,41
2020 г.	161 074 518	1 242	1 452 416 280	9,02
2021 г.	159 870 162	1 241	1 591 195 477	9,95
2022*г.	142 198 256	1 232	1 568 488 508	11,03
2023*г.	149 555 632	1 271	1 896 493 549	12,68
2024*г.	154 005 564	1 281	2 289 001 175	14,86

1,7%, а специализираните строителни дейности са с 0,5% по-малко спрямо предходното тримесечие.

Темп на строителната продукция в държавите членки

Сред страните на ЕС, за които са налични данни, най-голям ръст на строителната продукция през третото тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие се наблюдава в Литва (+4,3%), Хърватия (+4,1%), Люксем-

(-15,9%), Словакия (-12,7%) и Полша (-7,4%).

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

БВП и БДС - общо и в строителството

Темпът на прираст на брутна вътрешен продукт по сезонно изгладени данни през третото тримесечие на 2024 г. регистрира ръст от 0,6% спрямо предходното тримесечие, а в сравнение със

личение от 21,2%;
– Строителство на съоръжения – 5 055 млн. лв., ръст от 52%;

– Специализирани строителни дейности – 5 496 млн. лв., повишение от 26,5%;

Издадени разрешения за строеж на нови сгради – 9 361 разрешения, спад от 2,6%;

Започнато строителство на нови сгради – 6 469 сгради, ръст от 5,7%;

Продукция на предприятията от строителството, млн. лв. Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2024*г.

*По предварителни данни на НСИ

„Строителство“ – деветмесечие 2024 г.

Издадени разрешения за строеж на нови сгради Деветмесечие 2023 г. – Деветмесечие 2024 г.

По данни на НСИ

Видове сгради	Деветмесечие 2023 г.		Деветмесечие 2024 г.		Годишен темп		
	Разрешителни за строеж /брой/	РЗП, м ²	Разрешителни за строеж /брой/	РЗП, м ²	Деветмесечие 2024 г./ Деветмесечие 2023 г.		
					Разрешителни за строеж	РЗП, м ²	%
Общо сгради	9 610	5 657 450	9 361	5 199 731	-249	-2,6%	-8,1%
Жилищни сгради	5 890		5 871		-19	-0,3%	
Жилища	30 502	3 493 619	29 973	3 509 843	-529	-1,7%	0,5%
Административни сгради	58	123 756	61	137 445	3	5,2%	11,1%
Други сгради*	3 662	2 040 075	3 429	1 552 443	-233	-6,4%	-23,9%

*Други сгради - сгради, които са предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска дейност, здравеопазване, база за почивка и краткосрочно пребиваване - хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради – 3 242 сгради, спад от 17,8%;
Обявени обществени поръчки – 4 377 бр. на стойност 8 999,1 млн. лв., ръст от 17,8% на броя и спад от 17,3% на стойността.

Произведена продукция в строителството

По предварителни данни произведената продукция в отрасъл „Строителство“ за деветмесечие на 2024 г. е на обща стойност 17 029 млн. лв., като спрямо деветмесечие на 2023 г. се увеличава с 30,9%.

От 2024 г. данните се предоставят съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2019/2152 и Регламент (ЕС) № 2020/1197.

Произведена продукция по сегменти

Строителство на сгради – формира произведена продукция за деветмесечие на 2024 г. в размер на 6 478 млн. лв., или с дял от 38% от общо произведената в сектора за разглеждания период. Произведената продукция в строителството на сгради се увеличава с 21,2% в сравнение с деветмесечие на 2023 г. по предварителни данни на НСИ.

Строителство на съоръжения – произведената продукция за деветмесечие на 2024 г. възлиза на 5 055 млн. лв. и е с дял от 29,7% от общо произведената в строителството за същия период. По предварителни данни на НСИ произведената продукция в строителството на съоръжения се увеличава с 52% спрямо деветмесечие на 2023 г.

Специализирани строителни дейности

– формират произведена продукция за деветмесечие на 2024 г. в размер на 5 496 млн. лв., или дял от 32,3% от общо произведената в сектора за разглеждания период. Произведената продукция в специализираните строителни дейности се увеличава с 26,5% в сравнение с деветмесечие на 2023 г.

Разходи за труд/отработени човечкочас

Общо 154,0 млн. отработени човечкочаса са отчетени в строителството за деветмесечие на 2024 г., като спрямо същия период на предходната година те се увеличават с 3%. В сектор „Строителство“ отработените човечкочаса от един наем по трудово правоотношение за деветмесечие на 2024 г. са 1 281 при 1 271 за същия период на 2023 г., което показва,

че на годишна база отработените човечкочаса се увеличават с 0,8%.

Общо разходите на работодателя за труд в отрасъл „Строителство“ за деветмесечие на 2024 г. възлизат на 2 289,0 млн. лв., като на годишна база предварителните данни показват, че се увеличават с 20,7%. Разходите на работодателя за труд за един отработен човечкочас от наемте по трудово правоотношение за деветмесечие на 2024 г. са средно 14,86 лв. при 12,68 лв. за същия период на 2023 г., което показва, че се повишават със 17,2% на годишна база.

Издадени разрешения за строеж на нови сгради

Издадените разрешения за строеж на нови сгради за деветмесечие на 2024 г. са общо 9 361 бр. с 5 199 731 кв. м раззъната застроена площ (РЗП).

Издадени разрешения за строеж на нови сгради Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2024 г.

По данни на НСИ

От тях 5 871 са жилищни сгради с 29 973 жилища в тях и 3 509 843 кв. м РЗП. В сравнение с деветмесечие на 2023 г. издадените разрешения за строеж на жилищни сгради намаляват с 0,3%, жилищата в тях – с 1,7%, а общата им РЗП нараства с 0,5%.

За административни сгради са издадени 61 разрешения за строеж със 137 445 кв. м РЗП, които спрямо деветмесечие на 2023 г. се увеличават с 5,2%, а РЗП – с 11,1%. За други сгради – 3 429 разрешения за строеж с

1 552 443 кв. м РЗП, като спрямо деветмесечие на 2023 г. издадените разрешения за строеж намаляват с 6,4%, а РЗП – с 23,9%.

Издадени разрешения за строеж на нови сгради по области

Най-много разрешения за строеж на нови сгради за деветмесечие на 2024 г. са издадени в областите:

Жилищни сгради

Пловдив – 970 разрешения за жилищни сгради с 6 676 жилища в тях;

София (столица) – 728 разрешения за жилищни сгради с 9 108 жилища в тях;

София – 601 разрешения за жилищни сгради със 739 жилища в тях;

Варна – 561 разрешения за жилищни сгради с 3 122 жилища в тях;

Бургас – 491 разрешения за жилищни сгради с 2 980 жилища в тях;

Други сгради

Стара Загора – 443 разрешения за строеж;

Пловдив – 403 разрешения за строеж;

София – 234 разреше-

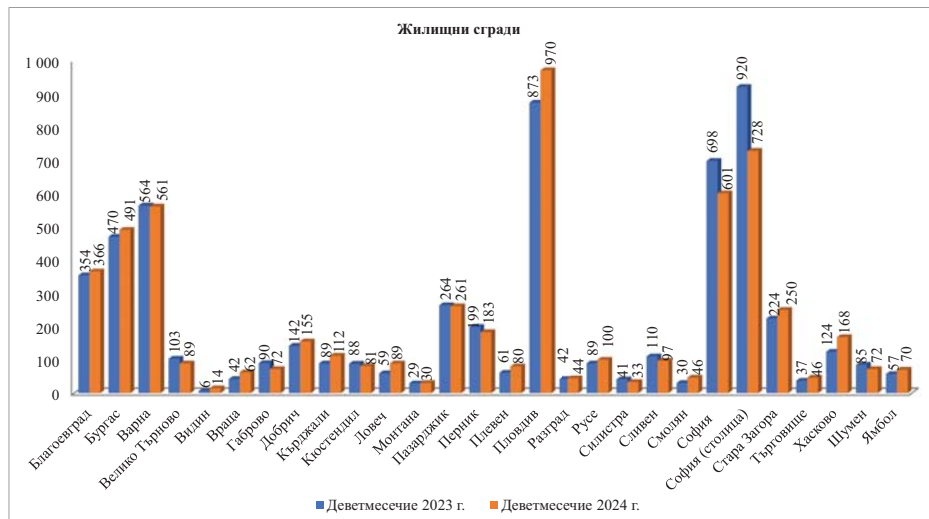
Започнато строителство на нови сгради /брой/ Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2024 г.

По данни на НСИ

Издадени разрешения за строеж на нови жилищни сгради по области Деветмесечие 2023 г. – Деветмесечие 2024 г.

По данни на НСИ

ния за строеж;
Русе – 200 разрешения за строеж;

Административни сгради

София (столица) – 16 разрешения за строеж;

Пловдив – 10 разрешения за строеж.

Започнато строителство на нови сгради

За деветмесечие на 2024 г. е започнато строителството на 6 469 нови сгради с 4 261 872 кв. м обща РЗП. От тях 4 645 са жилищни сгради с 30 010 жилища в тях и 2 933 349 кв. м обща РЗП. Спрямо деветмесечие на 2023 г. започнатото строителство на жилищни сгради се увеличава със 7,6%, жилищата в тях – с 34,5%, а РЗП – с 14,2%.

„Строителство“ – деветмесечие 2024 г.

евро (63,3%).

В отрасъл „Строителство“

Преку инвестиции за деветмесечието на 2024 г. в сектор „Строителство“ са с отрицателен знак и възлизат на -3,3 млн. евро, като спрямо деветмесечието на 2023 г. намаляват с 31,1 млн. евро (111,9%).

СЕКТОР „СТРОИТЕЛСТВО“ Обявени обществени поръчки

По вид строителство Обявените обществени поръчки в сектор „Строителство“ за деветмесечието на 2024 г. възлизат на 4 377 бр. с обявена прогнозна стойност 8 999,1 млн. лв. Тенденцията спрямо деветмесечието на 2023 г. е ръст на броя на обявените поръчки от 17,8% и спад на стойността от 17,3%.

Тенденция при обявените поръчки в строителството за деветмесечието на 2024 г. спрямо същия период на предходната година по вид строителство:

„Инженерна инфраструктура“ – 1 382 обявени обществени поръчки на стойност 3 284,5 млн. лв. – спад от 7,1% на броя и спад от 60,5% на стойността;

„Вик инфраструктура“ – 365 обявени обществени поръчки на стойност 1 669,0 млн. лв. – ръст от 43,1% на броя и увеличение от 169,4% на стойността;

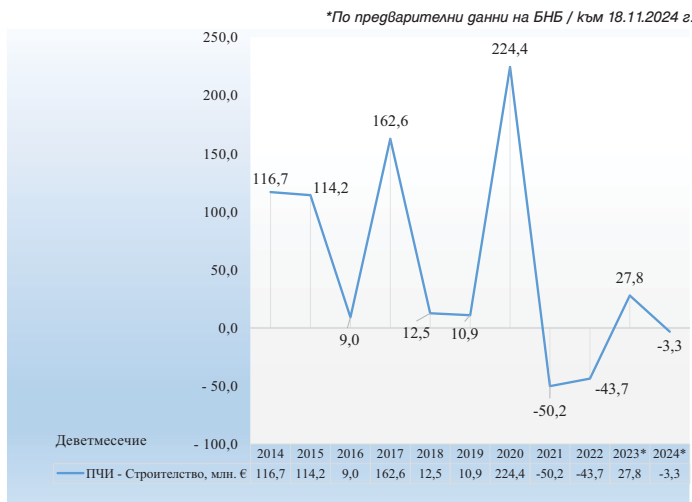
„Сградно строителство“ – 2 400 обявени обществени поръчки на стойност 2 854,3 млн. лв. – ръст от 36,8% на броя, както и от 98,9% на стойността;

„Енергийна инфраструктура“ – 230 обявени обществени поръчки на стойност 1 191,3 млн. лв. – ръст от 4,5% на броя и увеличение от 133,6% на стойността;

Обявени обществени поръчки по процедури на договаряне Деветмесечие 2024 г.

Открита процедура	588 обявени поръчки
Пряко договаряне	81 обявени поръчки
Договаряне без предварително обявление	22 обявени поръчки
Договаряне без публикуване на обявление за поръчка	1 обявена поръчка
Публично състезание	2 298 обявени поръчки
Договаряне без предварителна покана за участие	1 обявени поръчки
Договаряне с предварителна покана за участие	23 обявени поръчки
Събиране на оферти с обява	1 329 обявени поръчки
Покана до определени лица	34 обявени поръчки

Поток на прекуите чуждестранни инвестиции в България – строителство, млн. евро Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2024* г.

Обявени обществени поръчки в сектор „Строителство“ по вид строителство, бр. Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2024 г.

Вид строителство	Деветмесечие										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Инженерна инфраструктура	926	686	365	437	714	787	757	1 037	1 298	1 488	1 382
Сградно строителство	515	434	281	364	586	729	796	1 431	1 521	1 754	2 400
В и К инфраструктура	197	136	107	120	154	177	225	221	320	255	365
Енергийна инфраструктура	161	279	407	393	239	149	155	159	128	220	230

По възложители За деветмесечието на 2024 г. обявените обществени поръчки в сектор „Строителство“ по

Деветмесечие 2024 г.

Обявени обществени поръчки – критерии за възлагане Деветмесечие 2024 г.

вид възложител са, както следва:

- Общини – обявени 2 969 бр., или 67,8% от общо обявените поръчки, като тенденцията е ръст от 11,1% спрямо деветмесечието на 2023 г.

- Комунален и обществен сектор – 215 бр., или 4,9% от общо обявените поръчки, като на годишна база за разглеждания период регистрират ръст от 34,4%.

- Болници и учебни заведения – обявени 776 бр., или 17,7% от общо обявените поръчки, като спрямо същия период на 2023 г. се наблюдава ръст от 96,0%.

- Министерства и агенции – 414 бр., или 9,5% от общо обявените обществени поръчки. Тенденцията на годишна база е спад от 14,3%.

- Други – обявени 3 бр., или 0,1% от общо обявените поръчки, като наблюдава се спад от 40% спрямо деветмесечието на 2023 г.

Източници на финансиране

Деветмесечие 2024 г.
Държавен бюджет – 3 345 бр.

- Механизъм за свързване на Европа – 1 бр.

- Оперативна програма „Региони в растеж 2014 – 2020“ – 1 бр.

- Програма „Развитие на регионите 2021 – 2027“ – 1 бр.

- Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 – 190 бр.

- Програма „Околна среда 2021 – 2027“ – 30 бр.

- Програма „Транспортна свързаност 2021 – 2027“ – 3 бр.

- Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 – 2 бр.

- Предприемателство за у-

равление на дейностите по опазване на околната среда – 4 бр.

- Проект „Красива България“ – 80 бр.

- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 – 2020“ – 2 бр.

- Норвежки финансов механизъм 2014 – 2021 – 3 бр.

- Програма за изграждане, пристрояване, нагострояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 – 2 бр.

- Програма за изграждане, пристрояване, нагострояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2024 – 2027 – 13 бр.

- Фонд „Социална закрила“ – 1 бр.

- ПРСР и Фонд „Социална закрила“ – 1 бр.

- Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкультурни салони в държавните и общински училища за периода 2024 – 2027 – 97 бр.

- Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ 2021 – 2027 – 2 бр.

- Национален план за възстановяване и устойчивост – 594 бр.

- Инвестиционна програма на МОН – 2 бр.

- Програма Интеррег NEXT „Черноморски басейн 2021 – 2027“ – 3 бр.

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Централен професионален регистър на строителите

Регистрираните строителни компании в ЦПРС към 11.12.2024 г. са 7 172, от които: 7 128 български юридически лица и 44 чуждестранни фирми.

Заличени са 484 фирми от Регистъра на строителите по неизпълнение на процедурата по чл. 20, ал. 2 ЗКС.

Разпределение на строителите по критериите:

Критерий „Персонал“ (на база 2023 г.)

- 55 големи фирми (наг 250 човека), дял от 0,77%;
- 876 средни компании (от 50 до 249 човека), дял от 12,29%;
- 6 197 малки фирми (до 49 човека), дял от 86,94%;

Критерий „Нетни приходи от продажби“ (на база 2023 г.)

- 23 големи фирми (наг 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите наг 97,5 млн. лв.), дял от 0,32%;
- 221 средни компании (до 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 97,5 млн. лв.), дял от 3,10%;
- 6 884 малки фирми (до 19,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 19,5 млн. лв.), дял от 96,58%.

Доц. г-р инж. Лъчезар Хрисчев, председател на УС на НТССБ и преподавател в УАСГ:

НТССБ ще продължи да е обединител на образователните и научни институции със строителния бранш

Разчитаме на вестник „Строител“, че ще продължи да отразява всички мероприятия на Съюза

Георги Сотиров

Доц. Хрисчев, първо приемете поздравления от екипа на в. „Строител“ за преизбирането Ви за председател на УС на Научно-техническия съюз по строителство в България (НТССБ). Получихте много висока оценка по време на Общото събрание (ОС), което се провежда в края на 2024 г.

Благодаря на в. „Строител“ за поздравленията и на ОС за положителната оценка за дейността на Съюза. Всъщност тя се дължи основно на много добрата работа на всички членове на Управителния съвет в лицето на акад. Ячко Иванов, инж. Саркис Гарабегян, проф. г-р инж. Чавдар Колев, проф. г-р инж. Фантина Рангелова, доц. г-р инж. Аниша Хандрулева, инж. Ирен Дабичева, инж. Доротей Дончева, инж. Диана Палагачева и инж. Свевтулка Русева.

Ще си позволя да отбележа, че НТССБ има много добро сътрудничество с висшете училища, подготвящи кадри в направление „Архитектура, строителство и геодезия“ – УАСГ, ВСУ „Любен Каравелов“, ВТУ „Тодор Каблешков“, ВСУ „Черноризец Храбър“, МГУ „Св. Иван Рилски“, Европейския политехнически университет, РУ „Ангел Кънчев“, Факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ към Академията на МВР, както и с Института по механика на БАН. Традиционно много добри са контактите ни и с Камарата на строителите в България, която ни подкрепя в редица наши начинания, както, разбира се, и с други браншови организации – КИИП, БАИС, БАУПС, БДЗМГ, Националната група на IABSE (International Association of Bridge and Structural Engineering).

Използвам възможността да благодаря специално на вестник „Строител“ за това, че отразява всички мероприятия на НТССБ.

НТССБ е най-старата творческо-професионална структура. Същевременно организицията посява на пълен план работата със студентите, докторантите и преподавателите от висшете училища по строителство. Защо?

НТС по строителство в България е учреден през

Снимки авторът

1965 г. и е приемник и продължител на историята и традициите на някогашното Българско инженерно-архитектурно дружество (БИАД). Мисията на Съюза е да обединява своите членове и да съдейства за професионалната им и творческата изява, както и за тяхната подготовка. Но действително основен приоритет на НТССБ е работата с младите – учениците, студентите, докторантите. Например контактуваме с колегите докторанти при провеждането на конференциите на НТССБ, но също така каним изявени докторанти да участват и на семинарите, организирани от Съюза. Освен това в рамките на Международната научна конференция „Проектиране и строителство на сгради и съоръжения“ и на Младежката научна конференция се връчват специални награди за доклади на най-добър млад учен в различните научни направления.

Съществен момент е и работата със студентите от висшете училища, които се обучават в направление „Архитектура, строителство и геодезия“. Наблюдава се тенденция все повече студенти да участват в организирани от Съюза конференции. Специално за дипломиращите се строителни инженери организираме Националния конкурс „Колю Фичето“ за най-добър дипломант проект на абсолютен строителен инженер. В него през последните години са били номинирани 41 дипломни проекта на млади колеги, завършващи УАСГ, ВСУ „Л. Каравелов“, ВТУ „Т. Каблешков“ и ВСУ „Черноризец Хра-

бър“. От няколко години в рамките на конкурса се връчва и специална награда на НТССБ и Националната група на IABSE България за „Най-добър конструктивен проект“.

Обръщаме сериозно внимание и на работата с младите колеги – ученици от професионални гимназии по строителство, архитектура и геодезия (ПГСАГ). Ежегодно организираме и Националния конкурс „Млад

висше образование. Защото строителството в България има нужда от подготвени и мотивирани специалисти.

Тъй като стана въпрос за различните курсове на Съюза, от името на УС на НТССБ ще си позволя да изкажа специални благодарности на ОП на КСБ – София. Заедно установихме традиция всички нареду да се връчват на празненството на Областното пред-

личните изгания на семинарите се изяхва проф. г-р инж. Димитър Назърски, проф. Чавдар Колев, акад. Ячко Иванов, проф. г-р инж. Марина Трайкова, инж. Ирен Дабичева, доц. г-р инж. Стефан Първанов, гл. ас. г-р инж. Станислав Бакърджиев, инж. Йордан Николов, моя милост и други.

В последните години проведохме и две кръгли маси в столицата. Едната беше посветена на проблемите на зравословните и безопасни условия на труд в строителството. Другата – на контрола при изпълнението на строителството. И двете мероприятия преминаха при подчертан интерес, като се оформиха и конкретни предложения за промяна на нормативната уредба.

Съществен момент от дейността на НТССБ са конференциите, за които вече споменахме. Те са важни както за колегите от академичните среди, така и за хората от строителната практика, защото на тях имат възможност да дискутират актуалните разработки и съвременните тенденции в строителната наука и прак-

куването и на отделния том на списание IOP MSE от конференцията, която проведохме през септември 2024 г. във Варна.

На Общото събрание на НТССБ присъстваха изявени преподаватели, учени и бизнесмени, по различен повод гостуваха и на страниците на в. „Строител“.

Искам да изкажа благодарност на всички делегати, които взеха участие във работата на ОС, както и на колегите, отпразнили официални приветствия – доц. Кремена Дегелянова, председател на Федерацията на научно-техническите съюзи, доц. г-р Тони Венелинов, зам.-ректор по информационни технологии и развитието на УАСГ, инж. Марин Герзов, председател на УС на Камарата на инженерите в инвестиционно проектиране и изп. директор на БАИС, инж. Йордан Николов, който е и председател на секция „Изолации“ към КСБ. Една от основните на политики ще продължи да е утвърждаването на Съюза като обединител на образователните и научни институции със строителния бранш. В

Делегати на Общото събрание

Част от УС на НТССБ - проф. Чавдар Колев, доц. Лъчезар Хрисчев и инж. Саркис Гарабегян

строител-маистор Колю Фичето“ за значителни постижения при обучението в ПГСАГ, в който участват випускници от професионалните гимназии. Именно работата с младите колеги от ПГСАГ планираме да е сред основните акценти през новия мандат.

В НТССБ сме твърдо убедени, че образованието, което получават българските инженери у нас, е на много добро ниво и по нищо не отстъпва на съвременните европейски и световни тенденции. И това наше убеждение и виждане трябва да го предадем на младите колеги от средните училища, на които им предстои да изберат къде да продължат своето

стабилност по случай Деня на строителя – Димитровден.

Разкажете повече за дейността на Съюза, свързана с провеждането на изнесени семинари в различни градове, с издаването на сборници с доклади и т. н.

Семинарите, които организираме, са ежегодни и традиционно се провеждат в Пловдив и в Смолян. Решението на УС семинарите да са извън столицата и активността на мои колеги позволиха в тях да участват 258 специалисти от страната. Ако бяха концентрирани в София, едва ли в тях биха могли да се включат толкова много хора. Като лектори в раз-

лика. Докладите, които се изнасят на тези събития, се публикуват в сборници, вписани в Националния референтен списък, подготвен от Националния център за информация и документация. Избрани доклади от последните три издания на Международната научна конференция „Проектиране и строителство на сгради и съоръжения“ бяха подадени за публикуване в отделни томовете на списание IOP MSE. Томът от конференцията от 2020 г. е индексирани от световноизвестните бази данни Scopus и Web of Science, а томът от 2022 г. е индексирани от Web of Science. През януари очакваме публи-

тази връзка участието в Общото събрание на изявени преподаватели, учени и представители на бизнеса бе изключително показателно и важно.

В заключение позволявам ми да честита избора на членовете на УС на НТССБ за мандат 2025-2029 г. – инж. Саркис Гарабегян, инж. Ирен Дабичева, проф. Стефан Първанов, доц. Фантина Рангелова, инж. Свевтулка Русева, доц. Стефан Първанов, доц. Ани Янакиева, доц. Дария Михалева и инж. Георги Кабасанов. За Новата 2025 г. си пожелавам да развиеме успешно сътрудничеството, което имаме както с КСБ, така и с в. „Строител“.

Инж. Веселка Трифонова, председател на Асоциацията на професионалните озеленители в България:

Ясните правила и стандарти са ключът

Благодарим на в. „Строител“, че прие да е официален медиен партньор на конкурса ни за изпълнени

Мирослав Еленков
Ренета Николова

Инж. Трифонова, бихте ли разказали повече за Асоциацията на професионалните озеленители в България (АПОБ)?

Асоциацията е създадена през 2008 г. като неправителствена организация с идеална цел. Основната ѝ мисия е да обединява професионалистите в областта на озеленяването, да защитава техните интереси, да гарантира доброто изпълнение на проектите и да повишава качеството на предоставяните услуги. Смятам, че успешно реализираме тези цели.

Още от началото на своето съществуване сме членове на Европейската организация на ландшафтните фирми (ELCA), която обединява асоциации от 19 държави от ЕС и още 4 извън Съюза. Това ни дава възможност за обмен на опит, достъп до иновации и ноу-хау, както и познаване на законодателството в различни страни. ELCA е силна организация на европейско ниво, чиято централа се намира в сградата на Европейския парламент в Брюксел.

От доста години европейските политики са насочени към подобряване на качеството на живот, като зелената среда е ключов фактор за осигуряване на по-благоприятни условия. Не е случайно, че „зелените“ политики станали приоритет за ЕС.

Какви основни предизвикателства срещат професионалните озеленители в България?

Най-голямото предизвикателство е липсата на ясни правила за изпълнение на ландшафтни проекти. Докато проектирането е регламентирано, то изпълнението не е. Това създава проблеми както за нас, професионалистите, така и за инвеститорите. При липса на стандарти няма кой да следи дали проектите са изпълнени коректно.

Общините също срещат трудности, защото няма единни правила или нормативни документи, които да следват, а се принуждават да разработват собствени такива. Макар това да е положителен подход, не всяка местна администрация разполага с нужния капацитет, което допълнително затруднява работата ни.

Има ли специфични ограничения в законодателството, които затрудняват развитието на озеленяването в страната? Какво трябва да се промени?

Опитът на европейските ни партньори показва, че наличието на стандарти е от съществено значение. У нас обаче се използват норми от 60-те години на миналия век, които са твърде остарели. Отпозава технологиите за изпълнение на проектите значително са се променили, както и изискванията към различните видове обекти.

Първата стъпка, която трябва да се предприеме, е категоризацията на обектите. Очевидно е, че озеленяването на производствена база не може да се приравнява с това на жилищна сграда или на обществено пространство. Еднакви правила за изброените обекти създават хаос.

Необходимо е да се разработи нормативен акт, например наредба към Закона за устройство на територията (ЗУТ) или стандарт, който да се прилага в цялата страна. Така ще се осигурят ясни и единни правила за всички участници в процеса – от инвеститора до изпълнителя.

Липсата на регламент често води до несъответствия между предвиденото в ландшафтния проект и неговото реално изпълнение. През последните години ставаме свидетели на много различни практики, които невинаги отговарят на очакваното качество. Ясните правила и стандарти са ключът към преодоляване на тези проблеми и към създаване на по-добра зелена среда.

Имате ли предложение за такава наредба?

Работим по този въпрос от няколко години. Имаме вътрешни правила, с които се съобразяват нашите членове. За тяхна база изготвяме проект на наредба. В момента АПОБ обединява 36 фирми, както и асоциирани членове. Разбира се, искаме да увеличим членската си маса, но липсата на официално приети правила затруднява този процес.

Целта ни е разработването от нас наредба да бъде предложена към Закона за устройство на територията, за да внесе ред и да наложи стандарти в озеленяването, подобно на правилата, които съществуват за декоративната растителност.

Снимка Ели Христов

Надяваме се чрез нея да се подобри качеството на работата ни и да привлечем повече професионалисти към Асоциацията.

Може ли България да заимства успешни практики от други страни?

При разработването на нашата наредба заимствахме стандартите от Германия и Франция, които са изключително детайлни и ефективни. Постоянно черпим опит от тези държави, както и от конференциите на ELCA, които се провеждат два пъти годишно. На тях се представят добри практики, нови технологии и актуални законодателни инициативи от различни страни.

Какви са основните изисквания, на които трябва да отговарят професионалните озеленители? Как АПОБ работи за повишаване на квалификацията и обучението в сектора?

През последните 3 г. предлагаме на нашите членове разнообразни обучения и презентираме новостите в сферата, които съчетаваме с годишните събрания на Асоциацията. Въпреки това по-специализирани курсове все още липсват, тъй като настоящата законова рамка не задължава да се провеждат такива.

В наредбата, която искаме да предложим за обществено обсъждане, сме заложили конкретни изисквания за квалификация. Основно правило ще бъде всяка фирма, занимаваща се с професионално озеленяване, да има нает ландшафтен архитект. Броят на архитектите ще зависи от категорията на обектите, които компанията може да изпълнява.

Сериозен проблем е и липсата на среден технически персонал като техник-озеленители. В България има само две средни училища, които обучават такива кадри, и те са

крайно недостатъчни. Затова предлагаме да се въведат програми за преквалификация, които да подготвят тези така нужни специалисти. В момента съществуват обучения за градинари, но те са насочени към поддръжка, а не към изграждане на зелени площи.

От висшето училище излизат предимно проектианти, които са много добре обучени и се справят отлично в професионален аспект, но липсва необходимият баланс между тях и техническия персонал. За да гарантираме качеството на работата, предлагаме да се въведе лицензионен режим за фирмите. Лицензът ще се издава на база не само на броя квалифицирани служители, но и на успешно реализираните проекти. Това ще даде възможност за по-добър контрол върху изпълнението на ландшафтните проекти и ще повиши качеството на предлаганите услуги.

Как бихте насърчили младите хора да започнат кариера в областта на озеленяването?

Имаме желание да разработим обучителна програма, насочена към средните училища. В момента броят на учебните заведения с подобна насоченост е недостатъчен в национален мащаб. По наши данни съществуват само три такива училища с по две паралелки, а нуждата от квалифицирани кадри в сектора е значителна.

След пандемията от COVID-19 се наблюдава тенденция много хора да се заселват в къщи с дборове. Освен това обществените пространства също привличат все повече внимание. Например в София, където има мащабно строителство, почти всички нови затворени жилищни комплекси разполагат с частни паркове, което подчертава нарастващата роля на озеленяването. Зелените площи добавят стойност

КЪМ ПО-ДОБРА ЗЕЛЕНА СРЕДА

ландшафтни проекти

към имотите и създават привлекателна среда за младите семейства, които търсят здравословни и спокойни условия за отглеждане на децата си.

Как оценявате състоянието на зелените пространства в България? Къде смятате, че има най-голям потенциал за подобрение?

Морските градове са направили сериозни стъпки в развитието на своите зелени системи, докато София изостава в някои аспекти. В столицата зелените площи са добре поддържани, но поради по-високата гъстота на населението са по-малко на човек на квадратен метър в сравнение с провинцията.

В цялата страна се забелязва, че усилията са насочени към поддръжка на парковете, докато уличните насаждения остават пренебрежнати. Липсват инициативи за засаждане на дървета в улични регулации и тротоарни пространства. Това е област, в която общините могат да приемат действия, като насърчат отглеждането на улични дървета.

Виждате ли потенциал за подобряване на градските зелени пространства чрез сътрудничество между местните власти, частния сектор и неправителствените организации?

Определено има голям потенциал за сътрудничество, но трябва да се намери общ език между всички заинтересовани страни, като ключовият въпрос е финансирането. Допълнителни средства, насочени към поддръжка на уличните дървесни насаждения, биха могли да

говедат до значителни подобрения. В Европа процесът на картотекиране на дърветата в урбанизирани зони е напреднал, докато в България е в начален етап. Необходимо е да се изградят механизми за компенсаторно озеленяване и да се подобри грижата за съществуващите зелени площи.

Какви са Вашите виждания за ролята на озеленяването в справянето с климатичните промени?

Категорично озеленяването играе ключова роля в борбата с климатичните промени. Засаждането на повече дървета увеличава количеството кислород и подобрява качеството на въздуха. Уличните насаждения трябва да бъдат включени като изискване за всички новостроящи се обекти, подобно на задължителните зелени площи в техните граници. Това ще допринесе за устойчива и здравословна градска среда.

Какви иновации и нови технологии се въвеждат в озеленяването?

Покривното озеленяване набира популярност като технология, която позволява оптимално използване на наличната площ за създаване на допълнителни зелени пространства. Уличното озеленяване, макар и широко разпространено в Европа, е слабо развито в България поради високите разходи за инсталациите за поддръжка. Повечето европейски държави използват по-едгоразмерни и местни дървесни видове, които са по-устойчиви за отглеждане. У нас се засажда предимно гребни

дървета, защото лимитирацият фактор винаги е икономически най-изгодна оферта.

Това, което в България не се прилага, е събиране на водите, които се използват за поливане. Наистина е по-скъпо като мероприятие, но спестяваме страшно много средства. Все още не умеем да пестим водата. Трябва да се помисли много и по тази тема, особено за обществените площи. Нужно е да се обърне внимание и на качеството на хумусния слой, който става все по-фицитен.

Какво планира Асоциацията за 2025 г.?

Сред важните инициативи е конкурсът за изпълнени ландшафтни проекти, който вече стартираше. Новината първи съобщи вестник „Строител“ в миналия си брой. Благодарим на изданието на КСБ, че прие да е официален медиен партньор на събитието. Категориите, в които ще се съставят проектите, са осем, съобразени с многообразието в съвременното озе-

ленияване. Конкурсът е отворен за всички компании в бранша, които могат да демонстрират високо качество и професионализъм. Има категории за обществени обекти, частни градини, многофамилни жилищни сгради, интериорни озеленявания, вертикални зелени стени. Ние сме се постарали да обхванем всичко, което се изпълнява в България, а и в

целия свят.

Журито е съставено от утвърдени експерти в различни области. Председател е председателят на ELCA Хенрих Бос, а членове са инж. Илиян Терзиев, председател на УС на КСБ, инж. Даниел Панов, председател на УС на Националното сдружение на общините в Република България и кмет на Велико Търно-

во, ландшафт. арх. Весела Калайкова, председател на УС на Съюза на ландшафтните архитекти, доц. г-р ландшафт. арх. Елена Драгозова, зам.-ректор на Лесотехническия университет. Всички проекти, участвали в конкурса, ще бъдат представени на Архитектурно-строителна седмица 2025 г., за да има възможност широката публика и професионалната общност да се запознаят с тях.

Къде виждате възможности за бъдещо сътрудничество с вестник „Строител“?

Надявам се изданието на КСБ да е наш ключов партньор за популяризиране на нормативните документи, които искаме да въведем, както и за представяне на нови технологии и успешно реализирани проекти. Озеленяването е важен завършващ етап на всеки строителен обект и сътрудничеството ни с в. „Строител“ ще подкрепи усилията ни за повишаване на осведомеността в сектора.

СОФТУЕР в услуга на строителния бизнес

Building Manager

- ✓ КСС
- ✓ Офериране
- ✓ Графици
- ✓ Справки
- ✓ Отчети

buildingmanager.bg

0896 630 291

МИНИ ЧЕЛЕН ТОВАРАЧ

LIUGONG 385B

ДВИГАТЕЛ: Yanmar
МОЩНОСТ: 51 kW

КАПАЦИТЕТ КОФА: 0.5m³

ТЕГЛО: 3 750 kg

НАЛИЧНИ НА СКЛАД!

0890 21 31 41 WWW.ZEMEKOP.COM

Предсрочно пуснаха за движение реконструиран участък на ул. „Царевец“ в Пловдив

Инвестицията е възлязла на 4,6 млн. лв., дейностите са извършени за 6 месеца

Страницата
подготви
Елица Илчева

„До края на януари 2025 г. трябва да е готов техническият проект за рехабилитацията на ул. „Царевец“ до бул. „Свобода“, с което ще бъде завършен участък от средния ринг на Пловдив. 2025 г. ще се прави и проект за първи етап на продължението на бул. „Свобода“ от ул. „Царевец“ до ул. „Рая“, а след това и на втори етап – до Гребната база. Така пое-

тапно ще се решат част от проблемите с трафика в район „Западен“. Това е съобщил зам.-кметът на Пловдив по „Строителство, устройство на територията и общинска собственост“ инж. Тошо Пашов при отварянето на реконструиран участък от ул. „Царевец“ – от бул. „Пещерско шосе“ до ул. „Солунска“. Движението по ключовата пътна артерия е пуснато в присъствието на кмета на Пловдив Костадин Димитров, зам.-кмета по „Обществен рег-

и сигурност“ Ангел Славов и зам. областния управител на Пловдив инж. Атанас Ташков. Събитието е било уважено и от кметовете на районите „Западен“ Тони Стойчева и на „Южен“ Атанас Кунчев.

Реконструкцията на участъка от ул. „Царевец“ е възлязла на 4,6 млн. лв. и е извършена за 6 месеца. Строителните дейности са реализирани по два проекта – единият е на „ВиК“ ЕООД – Пловдив, за Южния обходен колектор, а другият – на община Плов-

див за разширяването на трасето. На улицата са изградени две платна за движение, нови протоари и велоалеа.

„Всички знаем в какво тежко състояние бяха настилка и протоарите. Пускаме улицата предсрочно благодарение на добрата екипна работа и координация между институциите“, е изтъкнала Тони Стойчева.

„Преди 6 месеца говорихме само за „Модър“, сега цялата отсечка „Модър – Царевец“ е пусната

за движение с временна организация. Удовлетворен съм, че изпълних обещанието, което съм дал на пловдивчани“, е заявил кме-

тът Димитров. Той е попълнил, че е монтирана поливна система и предстои да се направи парк край ОУ „Васил Петлевиков“.

Обявиха поръчка за саниране на 18 многофамилни сгради в Перник

Община Перник обяви тръжна процедура на инженеринг за внедряване на мерки за енергийна ефективност в 18 многофамилни жилищни сгради. Обектите са разделени съответно в 18 обособени позиции. Те са одобрени за финансиране по процедура „Покрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищни сгради – Етап I“ на Националния план за възстановяване и устойчивост. Общественията поръчка е с прогнозна стойност 21 902 063 лв. без ДДС.

Срокът за получаване на оферти или на заявления за участие е 28 януари 2025 г.

Община Свиленград предвижда благоустрояване на жилищните квартали по ОПРР

Община Свиленград планира да благоустрои жилищните квартали „Младост“, „Простор“, „Изгрев-2“ и „Юг“ през 2025 г. Местната администрация разчита на финансиране от Програма „Развитие на регионите 2021-2027“ („ПРР 2021-2027“). Готовите инвестиционни проекти за всеки от кварталите са представени на поредица от публични обсъждания, информираха от общината. На тях кметът на Свиленград арх. Анастас Карчев и началникът на отдел „Устройство на територията“ в общинската администрация Ангелина арх. Венета Станкова са запознали

гражданите с предвидените подобрения и са отговорили на въпросите им.

Планирано е навсякъде да бъдат подменени уличните и междублокови настилки и асфалтиране и

не на нови детски и спортни площадки и оформяне на по-голям брой паркоместа и велоалеа.

От местната администрация посочват, че преди благоустрояването ще се извърши подмяна на водопроводите в тези квартали по други проекти. Заедно с това се проектира тръбно-канална мрежа, за да се прокарат по земята всички надземни висящи кабели.

„След като бъдат подписани договорите за финансиране по „ПРР 2021-2027“ и бъдат проведени обществените поръчки за избор на изпълнители, намеренията на общинското ръководство са строителството да стартира до края на 2025 г. и да се изпълни през 2026 г.“, допълват от пресцентъра.

Монтана е изпълнила успешно капиталовата си програма за 2024 г. за 8,5 млн. лв.

Община Монтана е изпълнила успешно своята капиталова програма за 2024 г., която е на стойност 8,5 млн. лв. Това съобщава от местната администрация при откриването на последния завършен проект – нова детската площадка в кв. „Младост“ между бл. 40 и бл. 43. „Изграж-

дането ѝ е финансирано с 40 хил. лв. по списъка от преходен остатък на община Монтана, одобрен от Общинския съвет с приемането на бюджета за 2024 г. От същия източник са закупени дълготрайни материални активи, финансирани са основни ремонти и ново строителство“, посочват от местната администрация.

„Отделно от това работим по европейски проекти на стойност 22,7 млн. лв. Други 57 млн. лв. са вложени по Инвестиционната програма за общински проекти, включена в държавния бюджет“, допълват от местната администрация.

С 2,7 млн. лв. е рехабилитиран път към павликенско село

Община Павликени завърши рехабилитацията на пътен участък от 2,5 км до с. Димча, съобщава от пресцентъра на местната администрация. Отсечката започва при кръстовището с републикански път Сухиндол – Павликени и свършва при кръстовището в с. Димча с пътя за с. Върбовка. Положени са два нови пласта асфалт, изградена е подземна тръбна мрежа за опична кабелна линия. Има нови банкети, хоризонтална и вертикална маркировка, ремонтирани

са водостойни. В обекта са вложени 2 762 751 лв. Той е изпълнен в рамките на проекта „Рехабилитация на общинска пътна мрежа в община Павликени“ на стойност 3 427 755 лв., финансиран

от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020. По него е реализиран и ремонт на близо 800 м от четвъртокласния път Павликени – Дъскот – Паскалевец, в който са инвестирани 665 004 лв.

Възстановяват два моста над река Ботуня

Община Вършец възстановява два моста над река Ботуня в курортния град, отнесени при порен дъжд на 11 юни 2022 г. Това съобщава от местната администрация и уточнява, че средствата са отпуснати от Инвестиционната програма за общински проекти. Финансирането е в размер на 1,2 млн. лв.

Малко след бедствието община Вършец е получила средства от държавата, с които е направила проектиране за възстановяване на корекцията на реката и на мостовете. С новата помощ от 1,2 млн. лв. ще бъдат възстановени пешеходен мост в района на автогара във

Вършец и автомобилен мост, който води към хижа „Бялата вода“ в Стара плавина, а също към ферми, вили и къщи под хижата. Новият пешеходен мост ще улесни хората, живеещи от едната страна на р. Ботуня, да стигат до центъра на града и до индустриалната зона, къде-

то много от тях работят. Общината има и проект за възстановяване на корекцията на р. Ботуня, който е на стойност около 10 млн. лв. За него е подадено искане за финансиране в Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

Строят дом за стари хора в Априлци

Община Априлци изгражда нова сграда за Дома за стари хора в града. Това е съобщил кметът на Априлци инж. Тихомир Кукуенски. Проектът „Център за резидентна грижа за възрастни хора в надтръгоспособна възраст без увреждане“ е на стойност 3 027 633 лв. и е финансиран от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Услугите на центъра ще ползват 30 потребители, като се очаква до края на 2025 г. строят да приключи. По думите на кмета Кукуенски е необходима нова

сграда, тъй като тази, в която са настанени в момента възрастните хора, е строена между 20-те и 30-те години на миналия век и не отговаря на съвременните изисквания.

Потребителите ще разполагат с двойни стаи с индивидуални санитарни възли, като всеки пет стаи ще бъдат обособени в отделни модули със зони за почивка. Проектиран е и медицински пункт, който ще обслужва и гражданите на Априлци. Общината търси средства за обзавеждане и оборудване.

Изграждат нова детска градина в район „Панчарево“

Открито бе разширението на 49-а ДГ „Радост“ в район „Изгрев“

Страницата
подготви
Росица Георгиева

В края на 2024 г. стартира строителството на нова детска градина в с. Кокаляне, район „Панчарево“. Първата копка са направили кметът на Столичната община (СО) Васил Терзиев и зам.-кметът по направление „Финанси и здравеопазване“ Иван Василев. В церемонията са се включили кметовете на р-н „Панчарево“ Евзения Алексиева и на с. Кокаляне Александър Борисов, общинският съветник Ваня Тагарева и арх. Димчо Тулев, проектант на обекта. Водосветът за освещаване на мястото е отслужил отец Георги от храма „Св. Георги Победоносец“ в с. Кокаляне.

„Няма нищо по-хубаво от това да бъдем обединени от бъдещето на София и България. Това са наши-

Първа копка на новата детска градина

те деца. Затова работим, за да създадем условия, в които те да могат да играят, да учат, да спортуват и да се чувстват добре“, е казал кметът Васил Терзиев. „Децата заслужават всички усилия и са кауза, която ни мотивира“, е добавил той.

Евзения Алексиева е

благодарна на СО, на Столичния общински съвет (СОС) и на проектантите за работата им, направили възможно изграждането на детска градина, каквато до момента липсва в населеното място.

Новата сграда ще бъде за 4 градински групи, или 100 деца. Инвестицията е

на стойност 5 846 400 лв. За започване на строителните дейности СОС е одобрил да бъдат отпуснати общината за 2024 г. Сградата е решена с два надземни етажа и сутерен. Ситуирана е в съответствие с особеностите на терена и осигуряването

на добра гледка и ослънчаване. Предвидени са помещения за всяка група – занимални и спални, кухня, физкултурен салон, лекарски кабинет, както и административни, складови и санитарни помещения. Обектът ще се отоплява с термомопна. В двора са планирани 4 детски пло-

щадки и спортно игрище. Очаква се строителните работи да завършат през първите месеци на 2026 г.

През декември 2024 г. бе открито и разширението на 49-а ДГ „Радост“ в район „Изгрев“. Новата сграда е с капацитет за две градински групи. В нея има физкултурен салон, детски площадки и зона за обучение по безопасност на движението. На официалната церемония за пускане в експлоатация на обекта присъстваха председателят на СОС Цветомир Петров, общинските съветници Борис Бонев и Иван Таков, както и народният представител и кмет на СО в периода 2009-2023 г. Йорданка Фандъкова.

Разширението на 49-а ДГ „Радост“ е изградено като част от Програмата за увеличаване на местата в детските градини в София.

49-а ДГ „Радост“ вече има физкултурен салон, детски площадки и зона за обучение по безопасност на движението

Планират да бъде построена спортна зала в жк „Младост“

Столичният общински съвет даде съгласие „Софийски имоти“ ЕАД да предостави право на строеж на свой терен в жк „Младост 2“ срещу изграждане на спортна зала на друг имот на дружеството в жк „Младост 3“. Предвижда се новото съоръжение да има минимум 6,8 хил. кв. м надземна и 3,4 хил. кв. м подземна разгъната застроена площ.

Участниците в конкурс ще получат 60 т.

по критерия „Оценка на концепцията за залата“, критерият „РЗП“ ще е с тежест 15 т., „Месечен капацитет на спортните съоръжения“ ще носи 10 т., а срок за изпълнение - 15 т.

Бъдещата зала трябва да дава възможност за практикуване на минимум 3 вида масов спорт, един от които задължително да бъде плуване. „Развитие то на спортната инфраструктура и създаването на повече места за активен начин на живот е наш приоритет. Мисля, че вече всеки се е убедил в това“, заяви председателят на СОС Цветомир Петров.

Реставрираха фонтана в градина Буката

Фонтанът, който се намира в центъра на градина Буката, разположена близо до баня „Магара“ в София, е възстановен в оригинален вид. Това събщи от Столичната община, която е възложила и финансираше дейностите.

„Всички съставни елементи на фигурата са изработени наново от месинг в оригиналния им вид. Възстановяването е извършено под контрола на реставратори от Регионалния исторически музей – София. Старата

фигура е била от чузун, но силно корозирала. Затова е направена изцяло нова. Монтирането ѝ в градината бе извършено преди коледните празници“, посочи от СО.

Съоръжението в градина Буката е един от характерните градски фонтани, решен в тип сецесион, което в началото на миналия век са поставени в столицата. Такива са били фонтаните в Градската градина, в Розариума (днес Борисовата градина) и на площад „Славейков“.

В ход е търг за преустройство и основен ремонт на 201-во ОУ „Св. св. Кирил и Методий“

Столичната община обявя тръжна процедура за преустройство и основен ремонт на сградата на 201-во ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ в с. Лозен, район „Панчарево“. Стойността на планираните дейности е 3 090 508 лв. без ДДС.

Средствата ще бъдат осигурени от Националния план за възстановяване и устойчивост по процедурата „Модернизация на образователната инфраструктура“ - инвестиция 2 „Модернизация на образователната инфраструк-

тура“ по Компонент 1 „Образование и умения“.

Сградата ще е с РЗП 2049,84 кв. м и ще се състои от две тела – двуетажно и триетажно, формиращи буквата Г в план. Проектът предвижда изграждане на нова стъл-

бищна клетка с асансьор, пристроени към по-високото тяло от северната страна. Заложено е и вътрешно преустройство и интервенции по съществуващите инженерни мрежи.

Кандидатите могат да подават своите оферти до 20 януари.

СО очаква финансиране по НПВУ за създаване на 11 специализирани центъра

Столичната община ще кандидатства с проектно предложение по процедурата „Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания“ на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). То ще е за създаване на 11 центъра, които ще предоставят постоянна подкрепа на хора с психични заболявания и умствена изостаналост. Институциите ще бъдат открити в различни райони на Со-

фия, като капацитетът на всеки от тях ще бъде между 6 и 12 души.

Общият бюджет на процедурата е 331 000 000 лв., от които за СО са предвидени 14 411 400 лв. Само един от обектите за социални услуги ще бъде разкрит в съществуваща сграда, подлежаща на преустройство и смяна на предназначението, която се намира в жк „Славия“. За останалите 10 се планира изграждане на нови здания. Две от тях ще бъдат на бул. „Цар Борис III“. Те ще са триетажни и ще предоставят шест услу-

Зам.-кметът на София Надежда Бачева провежда среща във връзка с изграждането на 11 специализирани центъра

зи за пълнолетни лица с психични разстройства. Други две сгради, осигуряващи 4 услуги за пълнолетни лица с интелекту-

ални затруднения, ще са в жк „Горна баня“.

Решението СО да кандидатства по процедура на НПВУ бе одобрено на

последното за 2024 г. заседание на СОС. При това се провежда среща между зам.-кмета на София по социални дейности Надежда Бачева, представител на Министърството на здравеопазването, на Министерството на труда и социалната политика, на Министерството на вътрешните работи, СДВР, ръководители на дирекции за социално подпомагане в столицата и психиатри, на която бяха обсъдени 11-те центъра.

„Тези услуги са важна стъпка към деинституционализацията

на грижата за хората с психични заболявания и адаптивното ѝ към съвременните европейски стандарти“, е заявила Надежда Бачева. Тя е посочила, че за първи път в столицата през 2025 г. ще бъде направено преброяване на бездомните хора, което ще се реализира съвместно с експерти от БАН. Инициативата ще предостави актуална и точна картина за броя на бездомните, хората с психични заболявания и зависимости, както и причините, поради които те остават на улицата.

През 2025 г. в столичния район мащабни инфраструктурни

Кметът Георги Илиев:

Местната власт може само да спечели от добро сътрудничество със строителния бранш

Росица Георгиева

Г-н Илиев, каква е работната Ви за проектите, по които работите през 2024 г. в р-н „Слатина“ в сферата на транспортната, екологичната и образователна инфраструктура?

През изминалите 12 месеца напреднахме доста с изпълнението на инфраструктурните обекти на територията на района. Най-голям е броят на обновените тротоари, като финансирането, което осигурихме в това направление, не беше само от Програмата за ремонт на тротоарите на Столичната община (СО).

Сред важните ни проекти бе и благоустрояването на една „кална точка“, обхващаща няколко декара край ул. „Слатинска“ от страната на ул. „Циклама“. Чрез премахването и решихме проблема със запращаването в тази част на кв. „Слатина“.

През изминалата година ремонтирахме и доста детски площадки, обособихме и нови места за игра. Например направихме такова съоръжение в кв. „Христо Ботев“. Обновихме и едно от игри-

щата в парк „Гео Милев“, подготвяме проекти и за останалите спортни съоръжения в него.

Освен това СО ни отпусна средства за проектиране и се надявам през 2025 г. да имаме по-висока проектна готовност. Работим по няколко проекта за построяване на нови детски градини в различни части на района. В тази връзка предприехме действия по делба на поземлен имот в жк „Христо Смирненски“, чрез които да обединим и да разширим парцел, където да бъде изградено детско заведение. Когато този процес приключи, ще започне и проектирането на сградата.

Сред големите инфраструктурни проекти в София е разширението на Линия 3 на метрото. 5 км от трасето и 5 метростанции попадат на територията на район „Слатина“. Какъв е постигнатият напредък?

По данни на „Метрополитен“ ЕАД дейностите се изпълняват по график. В началото на СМР имаше затруднения, които бяха свързани с това, че строителите се натъкнаха на кабели и други подземни

мрежи, които не бяха картографирани. Тези проблеми вече са преодолени и строителството върви в нормални темпове. „Къртицата“ е салобена и се подготвя за пускане в ход.

По моя идея, която беше одобрена от „Метрополитен“, а също и от Столичната община, беше възложено проектирането на цялостен ремонт на ул. „Гео Милев“ в участъка от бул. „Ситняково“ до ул. „Слатинска река“. Целта е СМР да се извършват едновременно с изграждането на спирките на подземната железница. По този начин, когато строителството на разширението на третата линия на метрото в район „Слатина“ приключи, ул. „Гео Милев“ ще бъде обновена по цялата ѝ дължина. Това ще е един от най-големите проекти, които ще се изпълняват на територията ни. Този проект ще е с мащаба на рехабилитаци-

ята на ул. „Николай Коперник“, която реализирахме в предходния управленски период. През новата година планираме да добършим и ремонта на ул. „Атанас Узунов“ и да рехабилитираме цялото трасе на ул. „Велчо Атанасов“. Това е амбициозна задача, която ще бъде изпълнена така, че минимално да затрудняваме придвижването на гражданите. Има много оплаквания от жителите на района за състоянието на тези улици. Затова сме ги включили в плановете ни за 2025 г., в които се очертава да се изпълнят мащабни инфраструктурни проекти в р-н „Слатина“.

Какво трябва да се подобри по отношение на ВиК инфраструктурата в района?

Проблем с ВиК мрежата има в кв. „Христо Ботев“. Там „Софийска вода“ АД не са заприходи-

ли инфраструктурата и съответно не реализират никакви дейности по поддръжка. В квартала е изградена канализация, която никога не е въвеждана в експлоатация. Вероятно има някаква причина за това. Огромен проблем е, че хората, които живеят в тази част на столицата, са значително повече спрямо предварителните предвиждания. Много от жителите незаконно се свързват към канализационните шахти, които са за уличното отводняване. Например редовно получаваме сигнали за нерегламентирани присъединявания от частни имоти към отводняването на ул. „Източна тангеннта“. На няколко места по протежението на улицата са правени такива.

Подобен проблем срещаме и с отводняването на кв. „Регута“. Предвидено е кварталът да бъде обитаван от 5 хил. души, а

реално в него живеят между 30 и 35 хил. души. Канализацията не може да поеме такава натоварване.

Например имаше шахта по трасето на ул. „Иван Шерев“, която редовно се разрушаваше при по-силен дъжд и буквално „висеше във въздуха“. Но там успяхме да убедим Столичната община да инвестира в цялостен ремонт на улицата и проблемът е отстранен.

Това, което аз правя като кмет на район „Слатина“, е по време на срещите с колегите от „Софийска вода“ АД да поставям тези въпроси, за да бъдат решени.

Един от източниците на финансиране за местните власти през 2024 г. беше Инвестиционната програма за общински проекти, която ще продължи тази година. Район „Слатина“ изпълнява ли обекти по нея?

В нея са включени ремонтите на улиците „Атанас Узунов“ и „Велчо Атанасов“, за които споменах. Проектите са на обща стойност над 7 млн. лв. Предстои да се сключи споразумение за финансиране между Столичната община и Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Имате ли проект по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) - за обновяване на училища, на социални или културни

През 2024 г. е обособен нов паркинг в жк „Хр. Смирненски“

Над 6 млн. лв. ще бъдат инвестирани в тротоарите в „Слатина“ за 3 години

„Слатина“ ще се изпълняват проекти

институции?

В кв. „Христо Ботев“ ще бъде изградена нова детска градина с финансиране от НПВУ. Имаме подготвен проект, който е одобрен. Възложител на дейностите е СО, тъй като районните кметове не можем да възлагаме. Проведена е обществената поръчка за избор на изпълнител, която е на инженеринг. В ход е тръжната процедура за определяне на надзор.

Какъв беше интересът на жителите на района към първия и втория етап на програмата

Обновяването на спортната инфраструктура в дворовете на училищата ще е сред приоритетите за администрацията

за саниране на многофамилни сгради, която се осъществява по НПВУ?

Интересът и към двата етапа на програмата беше огромен на територията на район „Слатина“, като, разбира се, по-висок беше към процедурата със 100% безвъзмездна финансова помощ. По моя идея и под мое ръководство създадохме Център за енергия на ефективност. В него експерти предоставяха информация за програмата и даваха консултации на гражданите и на сдруженията на собствениците за условията за кандидатстване по програмата. Те отговаряха на всякакви специфични въпроси – от процеса за създаване на сдружение на собствениците в съответствие със Закона за управление на етажната собственост до условията за допустимост по програмата. Специалистите в центъра не само преглеждаха събраните документи за кандидатстване, но дори ги попълваха заедно със сдруженията.

От „Слатина“ имаше най-голям брой подадени проектни предложения за финансиране по програмата спрямо останалите столични райони – 22 блока по първия етап. От тях одобрение получиха 7, а останалите попаднаха в резервния списък. Във втория етап на програмата бяха внесени 5 проектни предложения и всички те бяха одобрени.

На какъв етап е проведено на обществените поръчки за тези обекти?

Ние обявихме процедура със 7 обособени по-

Дейностите по разширението на Линия 3 на метрото в район „Слатина“ се изпълняват с нормални темпове

ме да реализираме всички проекти според предвидените в рамките на заложените срокове.

Споменахте, че през 2024 г. сте обновили доста протоари. Какви средства получи район „Слатина“ по Програмата за ремонт на протозари и какви са постигнатите резултати?

Общият ресурс, който ще получим за трите години на функциониране на програмата, е 6,3 млн. лв. С 30% от тази сума се финансира проект, който се възлагат от районната администрация, а останалите 70% – от Столичната община.

През 2024 г. възстановихме много повече участъци в сравнение с предходните години. Амортизацията на протозарите в столицата е сериозен проблем и трябва да се инвестират средства много по-интензивно, защото след 10 г. няма да сме ремонтирали всички протозари и отново ще е време да ремонтираме тези, по които сега работим. Ние изграждаме съоръжения там, където не е

имало такива в последните 30-40 г. На места реализираме и допълнителни дейности. Например на ул. „Георги Тановски“ в жк „Христо Смирненски“ освен протозарите изградохме и пътното платно.

Имаше ли интерес от жителите на района към т.нар. граждански бюджети, които бяха новост в бюджета на СО за 2024 г.? Имаше ли любопитни предложения?

От р-н „Слатина“ бяха подадени 13 проекта. От тях до гласуване бяха допуснати 5. Интересен беше проектът „КОТА 596“. В него се предвижда в кв. „Регута“ да се изгради наблюдателна кула на мястото, където някога се е намирала най-високата точка в София.

На територията на района се намира неолитно селище отпреди 8 хиляди години. Предвижда ли се да бъдат проложени разкопки и какво ще е развитието на тази зона?

Проблем е, че по-голямата част от неолитното селище е разрушено при изграждането на булевардите „Шипченски проход“ и

„Цветан Лазаров“. Някога то се е разпростирало на около 300 дка, а сега са останали запазени 10 дка от тях. Освен това в обхвата на селището попадат няколко частни имота, които трябва да бъдат придобити от общината, но не можем да открием собствениците. Трябва да разрешим и този въпрос. Успоредно проглеждаме да работим с акад. Васил Николов за разкриването на нови обекти.

В ход е бюджетната процедура за 2025 г. Какви предложения се подготвят от районната администрация?

Планирали сме през тази година да бъдат изградени пет детски и спортни площадки, които в момента са в процес на проектиране.

Другото нещо, което смятам, че в рамките на настоящия ми мандат може да бъде реализирано, е строителството на нова сграда за поликлиника в близост до 109-о ОУ „Христо Смирненски“. Там имаме определен терен за такъв обект. С екипа ми мислехме, за да реализираме идеята, да

прибегнем към публично-частно партньорство, но не намираме подкрепа от страна на Столичния общински съвет. Убеден съм, че може да бъде изграден филиал на „ДКЦ 22 - София“ ЕООД. Има огромна нужда от обособяването на кабинети за лични лекари, които работят в района. Новото здравно заведение ще може да обслужва жителите на поне три квартала, сред които „Христо Смирненски“, „Регута“ и „Христо Ботев“.

155-а ДГ „Веселина“ в кв. „Регута“ проглежда да се отоплява на газол. В тази връзка сме започнали да работим съвместно с „Топлофикация София“ ЕАД съоръженията на дружеството да достигнат до сградата на учебното заведение. Когато това стане, ще можем да погнем отоплителната инсталация. Това е сред приоритетите ни за 2025 г.

Важна задача ще е и обновяването на спортната инфраструктура в училищата. Успяхме да модернизираме съоръженията в дворовете на някои от учебните заведения на територията на района. Сега планираме за изградим нов физкультурен салон в 138-о СУЗИЕ „Проф. Васил Златарски“. Предстои и поставянето на фитнес съоръжения в двора на 93-то СУ „Александър Теодор Балан“. Тази инициатива ще продължи през цялата 2025 г.

В процес е премахването на незаконните гаражи, разположени на общинска земя. Какви са плановите за развитие на освободените терени?

Със служителите на Столичния инспекторат трябва да изчистим натрупаните отпадъци след премахването на гаражните клетки. Идеята ни е имотите да бъдат реконструирани, но към момента не разполагаме със средства това да се случи. Няма и заявени инвестиционни намерения към тези освободени терени.

Как можете да си сътрудничите с Камарата на строителите в България (КСБ) и по-специално с Областното представителство на организацията в София?

Със сигурност можем да си бъдем взаимно полезни. Местната власт може само да спечели от добро сътрудничество със строителния бранш.

Голямата конкуренция при кандидатстването по поръчките за проекти на общините например в известна степен гарантира високото качество на изпълнение на обектите, когато всички процедури по поръчките са проведени съобразно законите правила, разбира се.

Градина „Татяна Лолова“

Опазването на живота и здравето на хората, участващи в пътното движение, е от приоритетно значение за държавите по целия свят. В България се правят стъпки в тази посока, но въпреки това страната ни продължава да е на челните позиции в Европа с най-много жертви на пътя. За да допринесат за постигането на обществено значимата цел – по-малко ПТП и пострадали у нас, вестник „Строител“ и Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ (ББАПБ) стартираха съвместна рубрика „Пътна безопасност“. В нея се поставят проблемите на пътната безопасност, дава се гласност на актуалните тенденции и добри практики в сферата, разглеждат се загубите, които носят ПТП. Сред ключовите теми е постигането на „Визия 0“ – интегриран подход с основна цел НУЛА жертви при пътнотранспортни произшествия! В рубриката на в. „Строител“ и ББАПБ представяме и интервюта на участници в онлайн предаването „Визия 0“, което се излъчва в Youtube канала на БА „Пътна безопасност“. Целите разговори могат да бъдат гледани в специален раздел на интернет сайта на www.vestnikstroitel.bg. В настоящия брой Ви срещаме с Тодор Тодоров, инструктор на професионални водачи на МПС.

Тодор Тодоров, инструктор на професионални водачи на МПС:

При обучението е много важно да има надграждане

Карам бавно, защото много бързам

Г-н Тодоров, Вие обучавате кандидат-водачи за управление на автобуси, товарни автомобили с ремаркета и мотоциклети. Какво е състоянието по нашите пътища и с какви проблеми се сблъсквате в работата си?

Птищата ни са пог всякаква критика, особено по отношение на маркировка, светофари, пътни знаци. Според мен регулирането на движението е абсурдно. Подготовката на младите водачи започва с теоретичното обучение, без теория ние не можем да минем към практика. Доста хората си мислят, че едновременно могат да учат двете или че могат да оставят теорията накрая. Не може един водач да не знае знаците и да иска да кара – той трябва да приложи теорията на практика.

Мислите ли, че знаците трябва да се учат още в детската градина или в училище в часовете по пътна безопасност?

Да, това е правилният подход. Мисля, че беше залязало подобно обучение в училище. Родителите също трябва да ги учат и да им показват кога да изкачат, за какво да внимават. Някои бързам, пресичат пешеходна пътека с телефона в ръка и не дават добър пример.

Най-страшното е, че има родители, които си позволяват да преминават на червено заедно с децата.

Болшинството правят така.

Може би тези нарушители не си дават сметка, че всъщност обричат детето си на огромнен риск, учейки го да пресича на червено.

Това е така, правилата трябва да се спазват стриктно от всички, но има и друго. Всички знаем, че децата не внимават, често се гонят, поради което водачите трябва да са по-особено нащрек и да са търпеливи. Някои шофьори не ги изчак-

ват достатъчно и тогава стават белите.

Ще се върна на обучението, при него е много важно да има надграждане. Не може курсист да гоиде и още в първия час да го кара да прави маневри наляво, надясно, на заден ход. Той нищо не знае. Нещата трябва да се правят постепенно и в края на обучението да сме го запознали с всичко.

Обучаващите могат ли да предават целия необходим материал на курсистите? От моя личен опит знам, че не всеки инструктор може да те научи на всичко?

Смятам, че всички преподаватели знаят защо са там – да обучават и да предават знанията си, а след това всеки си носи отговорност. От повече от половин година се говори, че при обучението трябва да се използват камери. Аз съм за, има смисъл, тъй като и полицията, и институциите ще могат да следят как се обучават курсистите. Не всяка фирма предава часовете както трябва. Рядко ще видите учебен автомобил да се държи извън града, а на автомагистрала да не говорим.

Това нещо се прави някъде по средата на курса,

тогава курсистът вече се отпуска, не е примесен при тръгване, спиране, увеличаване или намаляване на скоростта. Когато излезеш на извънградско, постепенно виждаш нагоре оборотите. Не е достатъчно да ти се покажат само тънкостите в града. Ако не сте карали на автомагистрала и Ви се наложи да излезете, може да предизвикате ПТП. Много е вероятно да се движите твърде бавно или където не трябва, което ще доведе до това дружи коли да започнат да Ви изпреварват и отявля, и отдрясно.

Имали ли сте случаи да гоиде курсист при Вас, който не поглежда на обучението?

Има и такива хора, но те се нуждаят от лечение на психиката. Наскоро моя курсистка се яви на изпит. Почти през цялото време караше без забележки, но в последните десет минути блокажа. Изпитващият й казва – ще взием надясно, а тя продължи направо, послева команда да взием ляво, а тя отново караше напред. По-късно ми каза: аз блокирах. Тоест психиката на курсиста трябва да бъде на ниво.

Достатъчни ли са ча-

совете по кормуване?

Който възприема, върви напред. Хората са различни – на един му трябва малко часове, на друг му са нужни повече, на трети – още повече. Ако някой усеща, че определените 31 часа не са достатъчни, може да си вземе допълнителни.

Какво повече трябва да знаят професионалните водачи от любителите?

Основната категория е В, всички останали категории я надграждат. Когато някой гоиде за С категория, аз няма да го уча как да тръгва и да спира, а ще го запозная с автомобила, с габаритите му, със скоростите. Всяко МПС спрямо дължината си и тонажа си има изисквания, не може леката кола и ТИР да правят по едина и същи начин десен завои. Тоест курсистът започва да гради знания за това, което ще кара. Освен това водачи, които идват за по-големите категории, трябва да имат опит. Не е случайно, че за С+Е трябва да имаш една година С и чак тогава да може да караш С+Е, което е камион с ремарке. Съответно искат се две години, за да караш автобус, което е Д.

Автобусът по-трудно ли се управлява?

Разликата е голяма. Кое е по-сериозно – да обрнете камион с картофи, или да обрнете автобус с 50 души в него? Д е най-високата категория. Там трябва много да се мисли, там носиш отговорност за 50 човека. Наскоро имаше случаи, при които шофьор на автобус внезапно набиша спиратка, за да не сгази пешеходец, и пътищата, които не се държат вътре, са паднали и са се наричали. Цялата вина отива в шофьора. Защо е спрял така?

Необходима е дисциплина и надграждане на стаж при професионалните категории. Имах случай – идва курсист, който 20 г. е работил като готвач в Англия. Като малък ускал да кара ТИР и се решил да вземе съответната категория. Зададох му въпроса – къде направихте стажа? Стана ясно, че няма, и го върнах.

Ако някой пък реши да си смени професието и да кара ТИР. Какви са стъпките, които трябва да премине?

Ако има В категория, следва да изкара С категория и след една година може да премине към курсове за С+Е.

Има ли дами с интерес да шофират камиони и автобуси?

В градския транспорт имам колежка на 70 години, която кара много добре. Аз лично съм обучил 3-4 жени за D категория, които в момента работят. Те са семейни и заедно със съпрузите си карат ТИР.

Какви са опасностите, които стоят пред професионалния шофьор?

Много са. Той отговаря за товара и как ще бъде укрепен товарът. Ако еден камион е натоварен с дъски дюзоре, примерно 4 м, а камионът е 2,50 м и те не са хванати добре, на първия завои ще се изсипят. Всеки еден товар се кара по различен начин. Трябва да съобрази всичко и да го транспортира по-най-безопасния начин.

Кое е най-важното нещо за всеки човек, който сяда зад волана и тръгва нанякъде?

Най-важното е да не бърза. Има една стара поговорка: Карам бавно, защото много бързам. Всички бързаме, а движението става все по-натоварено и има напрежение. Затова стани пет минути по-рано и тръгни спокоен, че имаш време.

Ако от Вас зависи безопасността на движението, коя е първата мярка, която бихте взели?

Дисциплината на водачите. Второто нещо са органите на реда не само по отношение на санкционирането, но и също да спазват правилата. Те също са участници в движението като всички останали. Не може да патрулираш и да не спазваш знаци. Така се поражда чувство за безнаказаност.

Направете послание към младите шофьори, какво да спазват за тяхна и за безопасност на всички?

Те трябва да са спокойни и дисциплинирани. Нека да започват курс по кормуване, което наистина го желаят, а не защото някой има книжка и да не останат по-назад. Шом има желание, ще се учат с удоволствие.

Страницата подготви екип на в. „Строител“

НАСА подготвя строителството на жилища на Луната

Първите обекти ще имат цилиндрична форма, подобна на тази на космическите станции и ракети

Страницата
подготви
Елица Илчева

Националната администрация по авиацията и космически изследвания на САЩ (НАСА) се готви да изпрати астронавти обратно на Луната през 2027 г. Успоредно НАСА обмисля как лунните ресурси могат да бъдат експлоатирани за търговски цели. Това е обявила Нугжу Меранси, заместник асоцииран администратор по стратегия и архитектура в НАСА.

„Един от големите въпроси около Луната е изграждането на постоянни жилища. Надяваме се през следващите няколко десетилетия да работим за осигуряването на постоянна инфраструктура, за да постигнем устойчива лунна еволюция. Разглеждаме възможностите за туризъм в ниска околоземна орбита, а за това са нужни места за обитаване“, е казала Меранси.

Тя вижда паралели между плановете за изграждане на структури на Луната и развитието на Антарктика, което се случва въпреки суровите условия в този географски регион.

Експертът припомня, че сградите за учени на полярния континент Антарктида, който заема централната част на Антарктика, са започнали да се появяват около началото на XX век като прости структури, подобни на колиби. След като е сключен Договорът за Антарктика от 1959 г., с който Антарктида се установява като континент за изследвания

и е защитен от военни действия, държавите са се пренасочили към строителството на свои постоянни изследователски центрове, проектирани от архитекти, включително американския Гара Макмърро.

Първите лунни структури обаче едва ли ще изглеждат като сгради, които сме свикнали да виждаме на Земята. Според Нугжу Меранси в началото ще бъдат разработени херметични руувъри, в които астронавтите могат да живеят и в същото време да ги използват за изследване на лунната

повърхност. След това ще бъдат изградени малки местообитания, които могат да бъдат разширени в по-големи селища.

„Когато кажем „сгради“, в съзнанието на хората изникват многоетажни обекти, но ние трябва да се съобразим с условията. Първите местообитания на Луната вероятно ще имат цилиндрична форма, подобна на космическите станции и ракети. Нашата цел е да изградим достатъчно инфраструктура, която да е подходяща за екипаж за 30 дни. Това е постижимо да се случи през следващото десети-

летие, след което ще започнем да надграждаме“, е споделила Нугжу Меранси.

Тя е обяснила, че докато 3D печатът, използван за строителство на различни обекти, има редица предимства, включително създаването на сложни архитектурни форми, то на Луната е малко вероятно да се използва за жилищни модули. Все пак ще може да се приложи 3D печат при направата на площадки за кацане и защитни стени.

Много от обектите и съоръженията, които ще се изградят на Луната, ще

останат там за постоянно. Поради това се обмисля устойчивостта на структурите и тяхното въздействие върху лунния пейзаж.

„Ще сме изправени пред доста предизвикателства при изпълнението на тези плановете, защото всичко, което транспортираме до Луната, е в ограничени количества. Всеки допълнителен килограм в космическия кораб е за сметка на кислород или вода за екипажа, така че дизайнът на бъдещите обекти трябва да бъде съобразен и с това“, е добавила Меранси.

Социален комплекс в Барселона спечели RIBA International за 2024 г.

Проектът „85 социални жилища в Корнела“ (85 Social Dwellings в Cornellà) на Peris + Total Arquitectes спечели наградата RIBA International за 2024 г. на Кралския институт на британските архитекти. Победителят е избран от кратък списък с три обекта.

Дизайнът на проекта се съсредоточава върху модерна дървена рамка, предназначена да осигури функционалност на обитателите на социалните жилища, която според журито „е едновременно амбициозна и демонстрира истинска промяна“. Модулната структура не само осигурява адаптивност, но и намалява въглеродния отпечатък и съкращава времето за строителство.

Комплексът е построен през 2022 г. и се състои от 85 апартамента, както става ясно и от името му, с еднакъв размер. Всяко жилище е организирано около централната кухня. Според Peris + Total Arquitectes целта на това оформление е да направи „домашния трювизъм“ и опит да предизвика традиционните жилищни оформления, както и да се фокусира в ролите на половите в едно семейство.

Основателят на Amateur Architecture Studio Лу Веню, който беше председател на журито, е определил проекта като „достоеен победител“ заради значимостта му в създаването на „прецедент за бъдещи развятия“. „Чрез своя иновативен подход към социалните жилища Peris + Total Arquitectes отговори на променящите се изисквания на различните обществени групи. Този жилищен проект е адаптивен, приобщаващ и устойчив“, казва Веню.

Международната награда на RIBA International се присъжда веднъж на две години на сграда, която „демонстрира визионерско мислене, оризианост, превъзходство на изпълнението и има особен принос към своите потребители, околната среда и общността“.

Друзите гба номинирани проекта са офис на Jacoby Studios от David Chipperfield Architects в Германия и Музеят на фотографията Lianzhou в Китай от O-office Architects .

Renzo Piano Building проектира болница, заобиколена от парк в Шарджа

Архитектурното студио Renzo Piano Building Workshop разкри своите плановете за проекта Jawaher Boston Medical District в Шарджа, третия по големина град в Обединените арабски емирства. Той ще включва саради на здравно заведение, заобиколени от парк. В центъра на парка ще се изгради навес, който да засенчва медицинските здания. Инвеститор е екологичната компания Veeah, която ще осигури здравните грижи за хората в Шарджа.

„Ние се стремим да създадем нов модел за болницата на бъдещето с устойчива среда. Комплексът ще съчетава най-съвременна медицинска технология с дизайн, ориентиран към човека, гарантирайки, че ще се предоставят висококачествени здравни грижи за пациентите, техните семейства и персонала на Jawaher Boston Medical District“, казва отговорният партньор на Renzo Piano Building Workshop Антоан Чаая.

Навесът ще бъде облицован с фотоволтаични панели, които ще осигуряват енергийните нужди на обекта. Под него ще има не само сгради, но и зелени пространства,

както овощни градини и горички с плодородни дървета и растения, устойчиви на суша.

„Работейки със световноизвестния архитект Ренцо Пиано, ние сме уверени, че Jawaher Boston Medical District ще постави нов еталон за отлични постижения в здравеопазването в региона. Ние ще предоставяме медицински грижи от световна класа и иновативни лечения на пациентите“, посочват инвеститорите от Veeah.

Носителят на Pritzker арх. Ренцо Пиано основава своето едноименно студио през 1981 г. Днес фирмата има офис в Генуа и Париж. Други скорошни проекти на известния архитект са кубичният площад Падингтън в Лондон и подобна на кораб жилищна сграда върху разширената територия на Монако с изграждането на изкуствен полуостров.

Страницата
подготви
Елица Илчева

Christian Dior Parfums отвори първия си бутик в САЩ. Новият Dior Fragrance & Beauty Boutique се намира в нюйоркския квартал „Сохо“ до шоурумите за мъжка и дамско облекло.

Първият бутик за парфюми на Dior в САЩ ще сменя дизайна 4 пъти в годината

Dior Fragrance & Beauty Boutique се намира в нюйоркския квартал „Сохо“

Неговата визия го голяма степен е възрожденена от родината на популярната марка – Франция.

Пространството е позиционирано като кон-

цептуален магазин, така че интериорният дизайн да може да се променя няколко пъти в годината в зависимост от сезона и колекцията. Сега е златен,

отчасти за да отпразнува коледно-новогодишния период, но най-вече защото е възрожден от блестящия интериор на двореца Версай.

В Dior Fragrance & Beauty Boutique има специална секция за колекцията Rouge Premier и зона за консултации, където посетителите получават професионални съвети за аромат и избор на аромат.

„Този нов бутик въвежда духа на марката и отразява нейното наследство от вечна елегантност, лукс и иновации“, се казва в изявление на Christian Dior Parfums.

Yntegra Group създаде плаващо игрище за падел в Маями

На остров Фишър в Маями, САЩ, игрище за паделбол привлича вниманието на дизайнерите и не само. То е частично направено от рециклирана стомана и не притежава собствен двигател или опция за задвижване с батерии. Платформата е разработена от инвестиционната компания Yntegra Group. Паделът идва от Мексико и наподобява тениса, но има свои собствени правила, техники и даже международни асоциации.

„Тъй като търсенето на ултра луксозни изживявания расте, тази устойчива, ориентирана към дизайна инсталация е пример за ангажираността на Yntegra към иновациите“, обяснява се експертът. „Първият по рода си корт е изграден от рециклирана стомана от стари материали от корабостроителница, давайки им нов живот. Спокойната му обстановка предлага бягство от ежедневието и осигурява всичко необходимо както за физическа активност, така и за умствен релакс“, допълват от компанията.

Платформата се състои от корт, защитна ограда, светлинни стълбове и тънка лента, която е място за зрители. Съоръжението, което тежи 84 тона, е с размери 5x11x21 м, и се премества на място с лодка и след това се закотвя.

Съдът ще плава в пристанището на Маями до следващата година, после ще бъде транспортиран до хотел Rosewood Elyria на Бахамите, който трябва да отвори врати през 2028 г.

Плаващите удобства стават все по-популярни през последните години. Например в Манхатън експерт дизайнери и проектантите тестват мобилен плувен басейн, който също ще филтрира и водата в Ист Ривър.

Закачливите мебели от Aspesi и Vetsak са облечени така, че да впечатляват

От 1969 г. насам Aspesi е на върха на urban стила заради авангардния дизайн на марката, иновациите, които прилага в използваните материали, и минималистичната естетика. Сега фирмата работи с дизайнерската марка Vetsak – най-известна със своите ретро мебели от ултрашироки кадифени тъкани, за разработване на дивани и аксесоари, възрожденни от характерното за Aspesi върхно облекло. Новата колекция, наречена „Капсулна“, представлява сливане на мода и обзавеждане, или Vetsak, облечен в Aspesi.

Тя бе представена на Седмичката на дизайна в Милано 2024 г., а в навечерието на Коледа стана достъпна за покупка. „Капсулна“ се състои от модул диван, допълнен от одеяла, големи и „джъмбо“

комплекти възглавници и варианти на синьо, сиво и черно. Въз основа на нюансите на прочутите найлонови парашутни панталони на Aspesi палитрата включва ярки цветове на слад-

ко, утилитарно зелено и варианти на синьо, сиво и черно.

„Философията на Vetsak за създаване на модулни и универсални продукти, които безпроблемно се адаптират към

ежедневния живот на хората, отразява точно това, което се стремим да предложим с нашите облекла. Гъвкавостта в ежедневието е, което прави нашите марки толкова гопълващи се“, споделят от Aspesi.

Новото кресло Nebulona се връща на мястото си и кани за сестра

Италианската марка Miniforms и дизайнерското студио E-ggs разшириха семейството си от фотоболу Nebulona – добре закръглено кресло. Моделът продължава обгръщащата форма и капковидни подлакътници, които превръщат Nebulona в разпознаваем стол, но го модифицира с пухкава основа в стил пуф и нисък ръст, които придават привлекателна допълнителна мекота.

Miniforms описва креслото като „ясна покана за сестра“ и такава, която изкушава седящия да „се предаде в прерзвгката му и да открие красотата на пътуването, макар и само във въображението“.

Nebulona е направен от полиуретанова подложка, която е тапицирана с една от 28 плътни или шарени тъкани от марки, включително Kvadrat, Dedar и Maharam.

Освен стандартното кресло Nebulona се предлага и във вариант за открито

сът специална подплата и гама-ска. За офис среда има и опция за добавяне на механизъм за връщане с пружина, която привежда стола обратно в първоначалната му позиция, след като потребителят се изправи.

Италианските легенди Ricchi e Poveri се завръщат у нас с нов специален концерт

Мегахитовете *Sarà perché ti amo*, *Che sarà*, *Mamma Maria* ще звучат със симфоничен оркестър на 6 март в НДК

Страницата подготви
Десислава Бакърджиева

След грандиозния концерт на 30 ноември 2024 г. в София Ricchi e Poveri се завръщат у нас на 6 март. Италианските музикални легенди ще представят пред българските си почитатели нов специален спектакъл в столицата. На сцената на Зала 1 на НДК те ще изпълняват обичани хитове заедно със симфоничен оркестър. Предстоящото шоу ще проследи над 50-годишната кариера на групата, в което историята се прелита със съвременето чрез репертоар от големи хитове, като *La prima cosa bella*, *Che sarà*, *Mamma Maria*, *Voulez vous danser*, *Se m'innamoro* и *Sarà perché ti amo* и го

последния *Ma non tutta la vita*. По време на турнето си звездният гует Анджела Брамбати и Анджело Сотджу ще са придружени от Антонио Рузиеро на китари, Роберто Чиапета на бас, Алфредо Биондо на клавишни и Джанпаоло Ноче на барабани.

Професионалният път на Ricchi e Poveri започва в Генуа през галелната 1968 г. и до момента Анджела Брамбати и Анджело Сотджу продължават да се издвигат на сцени по целия свят и да присъстват в престижни музикални класации. Групата печели редица награди на фестивала „Санремо“.

В началото на 2024 г. Ricchi e Poveri погнаха пореден голям успех на „Санремо“ с песента *Ma non tutto*

la vita, която се превърна за много кратко в мегахит. Закономерно след това турнето им през миналата година стартира с напълно разпродадени концерти.

Подлезът на Орлов мост в София се превърна в арт пространство

Подлезът на Орлов мост в столицата, свързващ бул. „Цариградско шосе“ с Борисовата градина, е напълно преобразен и превърнат в модерно, светло и вдъхновяващо арт пространство. На стените на обновеното съоръжение са изложени репродукции на картини на Йозеф Обербауер – художник, запечатал красотата на старата София. В своеобразната галерия са поставени и фотографии на търсещи дом кучета

от общинските приюти. Проектът ще бъде разширен, като на всяко изображение ще има QR код, който ще предоставя допълнителна информация за картините или за търсещите осиновители кучета.

Подлезът е почистен и ремонтиран, като са премахнати старите ламелни

тавани и таванът е изцяло преобядан и осветен с ново енергоспестяващо LED осветление. Стените са почистени от графити, а мраморът на пода е възстановен в първоначалния му вид. Дейността са реализирани в рамките на пилотен проект на Столичната община, който цели да съчетава изкуството с обществен живот, както и да превърне подлезите в града в културни и социални пространства.

НАЦИОНАЛЕН КЛУБ НА СТРОИТЕЛИТЕ - ВЕТЕРАНИ

- Уважение и приемственост между поколенията!
- ДО
 - Димитър Димитров – 80 г., РКВС Добрич
 - Доц. Георги Линков – 80 г., Преседател на Комисията по ЦППС
 - Веска Дилова – 80 г., РКВС Търговище
 - Цветана Наиденова – 75 г., РКВС Враца
 - Бончо Русев – 75 г., РКВС Димитровград
 - Васил Андреев – 90 г., РКВС Плевен
 - Митко Митев – 85 г., РКВС Сливен
 - Шинко Забунов – 85 г., РКВС Хасково
 - Ген. Майор Борис Анакиев – 90 г., секция „Строители воени“
 - Полк. Георги Грънчаров – 80 г., секция „Строители воени“
 - Симеон Василев – 75 г., РКВС Благоевград
 - Пенко Цанков – 75 г., РКВС Ловеч
 - Владимир Стоянов – 75 г., РКВС Благоевград

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

От името на Управителния съвет на Национален клуб на строителите ветерани и лично от мое име най-сърдечно Ви поздравявам с Вашия юбилей! Вие отдадохте своя труд и професионален опит за просперитета на Родината ни България. Пожелаваме Ви здраве, бодр дух и дълги години да се радвате на уважението на Вашите близки, колеги и съграждани!

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

Януари 2025 г. Инж. Виктор Шарков
Преседател на УС на НКВС

Кейт Бланшет и Майкъл Фасбендър ще разкрият тайната на „Черната чанта“

На 14 март мегазвездите Кейт Бланшет и Майкъл Фасбендър ще поведаат киноманите на строю секретна разузнавателна операция. „Черната чанта“ се очертава да е сред най-оригиналните и напрежнати филми през 2025 г. Режисьор е носителят на „Оскар“ Стивън Содърбърг („Бангата на Оушън“, „Мокри поръчки“), а сценарият е дело на Деи-

вид Кеп („Джурасик парк“, „Невъзможна мисия“, „Пътят на Карлито“, „Паник стая“). „Черната чанта“ разказва историята на съпружките шпиони Джордж и Катрин. Когато най-класифицираната тайна на М16 е открадната от двоен агент, Джордж получава задачата да открие прегателя, преди ужасяващите последици

да станат необратими. Търсенето му ще го тласне в смъртоносна игра на котка и мишка, в която всеки агент е запозорен, включително съпругата му Катрин. Първият трейлър на „Черната чанта“ разкрива шпионски трилър, различен от повечето, ако не и от всички предложения в жанра през последните години. Напълно в свой стил

Стивън Содърбърг пречупва познатите конвенции и руши предвзимателните очаквания за филма, без това да бъде самоцелно и без да жертва динамиката на разказа, дълбочината на историята и пълнокръвността на героите. Трейлърът показва и частица от поредните брилянтни изпълнения на Кейт Бланшет и Майкъл Фасбендър, които са заобиколени от

не по-малко впечатляващ каст от отлични актьори в лицето на Мариса Абе-ла, Том Бърк, Наоми Харис, Реже-Жан Пейдж и Пийър Броснан.

В следващия брой очаквайте

ИНТЕРВЮ

Проф. д-р инж. Стоян Братов, изп. директор на „Метрополитен“ ЕАД

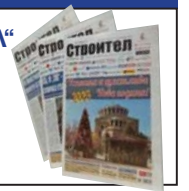
ОП НА КСБ

2024 г. през погледа на преседателите на Областните представителства на Камарата

ВЕСТНИК „СТРОИТЕЛ“

Кой гостува на страниците на в. „Строител“ през 2024 г.

ВЕСТНИК „СТРОИТЕЛ“ Е НОСИТЕЛ НА:

- Наградата на НСОРБ „Медият глас на общините“ 2018 г. и 2020 г.
- Специална награда на работните строители“ от ОП на КСБ – Смолян, 2019 г.
- Специален приз „Скритото добро“ на Столичната община, 2017
- Специална награда на ОП на КСБ - Велико Търново, статуетка на Уста Кольо Фичето, 2018 г.
- Годишната награда на БНАПБ „Медия на адекватна“ за 2014 г. за принос в областта на пътна безопасност
- Почетен плакет на ВСУ „Тодор Каравешков“ 2017 г.
- Юбилейен плакет на БТУ „Тодор Каблешков“ 2017 г.
- Наградата за 2014 г. на Националната асоциация на медиаторите и Съюза на юристите в България за специален принос и подкрепа за утвърждаване на медиацията
- Наградата за 2010 г. на Съюза на юристите в България и на Висшия съдебен съвет за публикация в централния печат на равна пематка и с точно и обективно отразяване действителна на съдебната система
- Годишната награда за 2013 г. на НСОРБ в категория „Печатни медии“

Строител ИЗДАТЕЛ „ВЕСТНИК СТРОИТЕЛ“ ЕАД

„Вестник Строител“ ЕАД е притежател на марките „Вестник Строител“, „Строител“ и „Ког Строител“ съгласно Рег. №90849, Рег. №90848 и Рег. №109176 на Патентно ведомство на Република България

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ
инж. Пламен Пергелов – Преседател
инж. Любомир Качамаков
инж. Благой Козарев

Прокурист и главен редактор Ренета Николова
Офис мениджър Калоян Станчев
Отговорни редактори Десислава Бакърджиева, Емил Христов
Редактори Росица Георгиева, Мирослав Еленков

Специални кореспонденти Елица Илчева, Георги Сотиров
Фото и видео заснемане Мартин Стоянов, Владимир Ангелов

Коректор Румяна Кръстева
Графичен дизайн Влади Георгиев, инж. Гая Герасимова
Технически секретар – шофьор Калин Алексиев

Реклама и организация на събития
Ренета Николова, 0888 55 39 50

Редакционни телефони: 806 24 22; 0884 20 22 57
www.vestnikstroitel.bg; e-mail: news.stroitel@gmail.com
Адрес София, ул. „Михаил Тенев“ 6, ет. 4

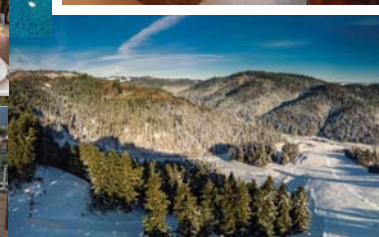
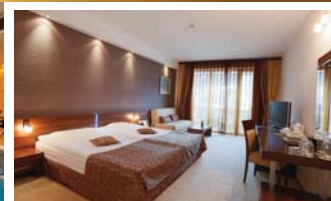
Разпространение
„Български пощи“ ЕАД

КОРЕСПОНДЕНТИ ОТ ОП НА КСБ: Мариана Иванова – ОП Видин, Аналия Кулинова – ОП Пазарджик, Звезда Димитрова-Кошничарова – ОП Сливен, Бела Сиракова – ОП Враца, Рени Александрова – ОП София, Станислава Босева – ОП Плевен, Недялка Маргаритова – ОП Смолян, Георги Кулов – ОП Кърджали, Диана Димова – ОП Велико Търново, Снежана Генева – ОП Търговище

СПА ХОТЕЛ „ПЕРСЕНК“ – ДЕВИН

Ви честити Новата 2025 година!

Очакваме Ви!

5-звездна наслада в сърцето на Родопите

2025

Рекламна тарифа

1. ПЪРВА СТРАНИЦА – ЛОГО до 8 см²

Само с едногодишни договори.
Цена с включена 50% отстъпка –
за 1 година (52 броя) – 7400 лв.

2. ВЪТРЕШНИ СТРАНИЦИ –
РЕКЛАМНИ КАРЕТА – ЦЕНА ЗА 1 БР.

Цяла страница 254x377 мм – 1260 лв.
1/2 страница 254x187 мм – 630 лв.
1/4 страница 125x187 мм – 320 лв.
1/8 страница 125x93 мм – 165 лв.

3. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПОКАНА ЗА СЪБИТИЕ, ПОЗДРАВ

Максимален обем 1/2 страница – 570 лв.

4. ПУБЛИКУВАНЕ НА МАЛКИ ОБЯВИ

Цена за 25 кв. см – 70 лв.

5. ВЛОЖКИ ДО 50 Г, ДО А4

Тираж над 5000 бр. – 0,35 лв./бр.
Тираж от 2500 бр. до 5000 бр. – 0,40 лв./бр.
Тираж до 2500 бр. – 0,50 лв./бр.

6. АБОНАМЕНТ ЗА PDF ИЗДАНИЕТО НА В. „СТРОИТЕЛ“

Цена за 1 година – 400 лв.

Вестникът излиза всеки петък, материалите за публикации (гизайн, текст) се подават до вторник същата седмица.

Строител®

www.kcb.bg www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ISO 2021:2024
BUREAU VERITAS
Certification
www.bv.com

Вестник „Строител“ ЕООД е сертифициран за устойчиво управление на качеството по стандарта ISO 9001:2015 от Bureau Veritas Certification.

Вестник „Строител“ е произведен и е публикуван на системата за управление на качеството по стандарта ISO 9001:2015 от Bureau Veritas Certification.

7. ПРОФЕСИОНАЛНО ЗАСНЕМАНЕ
НА ОБЕКТИ И СЪБИТИЯ

Фотозаснемане до 4 часа и обработка на материала – 600 лв.
Фотозаснемане до 8 часа и обработка на материала – 1000 лв.
Видеозаснемане 1 ген. монтаж и тиражиране – 1700 лв.

- ✓ ПРЕДПЕЧАТ НА РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ – ОТ 150 ЛВ.
- ✓ ПРЕДПЕЧАТ И ОТПЕЧАТВАНЕ НА ПОКАНИ, ПОЗДРАВИТЕЛНИ КАРТИЧКИ, ПОСТЕРИ
- ✓ ИЗРАБОТВАНЕ НА КАЛЕНДАРИ, ПАПКИ, РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ И ДР.
- ✓ ОРГАНИЗИРАНЕ И ОТРАЗЯВАНЕ НА СЪБИТИЯ

www.vestnikstroitel.bg

ПУБЛИКУВАНЕ НА БАНЕР

ГОРНИ – ДО ГЛАВАТА

Цена – 3000 лв./1 година

СТРАНИЧНИ

Цена – 2500 лв./1 година
450 лв./1 месец

ПУБЛИКУВАНЕ НА НОВИНА/
РЕКЛАМА В САЙТА

Обем до 2500 знака + 1 снимка
Цена – 300 лв.
Обем до 5000 знака + 2 снимки
Цена – 600 лв.

Ново!

Публикуване на новина/реклама във:

Facebook СТРАНИЦАТА НА В. „СТРОИТЕЛ“

Текст и снимка – 250 лв.
Текст, снимка и тагване на фирма/продукт – 350 лв.
Текст и видео – 350 лв.
Публикуване на стори – 100 лв.

Viber ГРУПАТА – 300 лв.

TikTok

Рекламен клип до 30 сек. – 200 лв.

– 150 лв.

LinkedIn СТРАНИЦАТА

Текст и снимка – 200 лв.
Текст, снимка и тагване на фирма/продукт – 250 лв.
Текст и видео – 300 лв.

Instagram ПОСТ

Снимка и тагване – 150 лв.
Две снимки и тагване – 200 лв.
Публикуване на стори – 100 лв.

ПРИ ПАКЕТНО ОТРАЗЯВАНЕ В СОЦИАЛНИТЕ
КАНАЛИ НА В. „СТРОИТЕЛ“ – ОТСТЪПКА ДО 20%

Цените не включват ДДС

За едногодишни договори – до 50% отстъпка от рекламната тарифа

За контакти: 0888 55 39 50 – Ренета Николова, 0884 20 22 57 – Калоян Станчев

Надежден партньор
с 25 години в бизнеса

- Производство и монтаж на стоманени конструкции:
 - за сгради
 - за индустрията
 - за офшорни инсталации
- Строителство на сгради и съоръжения
- Механична обработка
- Металообработка
- Оградни системи и габиони
- Търговия с метали и строителни материали

Стримона ЕООД
гр. Петрич, ул. "Първомайски път" №35
тел: +359 745 69 600, info@strimona.net

КСБ отдава под наем зали за провеждане на събития – гр. София, ул. „Михаил Тенев“ № 6

Голяма зала театър „Колой Фичето“ с капацитет до 100 души

6 броя безжични микрофони, проектор, екран, флипчарт, лаптоп, озвучителна система
Наем за 8 часа:
за членове на КСБ – 600 лв.;
за външни клиенти – 1200 лв.
Наем за 4 часа:
за членове на КСБ – 300 лв.;
за външни клиенти – 600 лв.

Заседателна зала „1,5“ с капацитет 28 сегащи места
на конферентна маса + 22 сегащи

28 конферентни микрофона, проектор, екран, флипчарт, лаптоп, озвучителна система
Наем за 8 часа: за членове на КСБ – 300 лв.;
за външни клиенти – 600 лв.
Наем за 4 часа: за членове на КСБ – 150 лв.;
за външни клиенти – 300 лв.

Цените са с ДДС